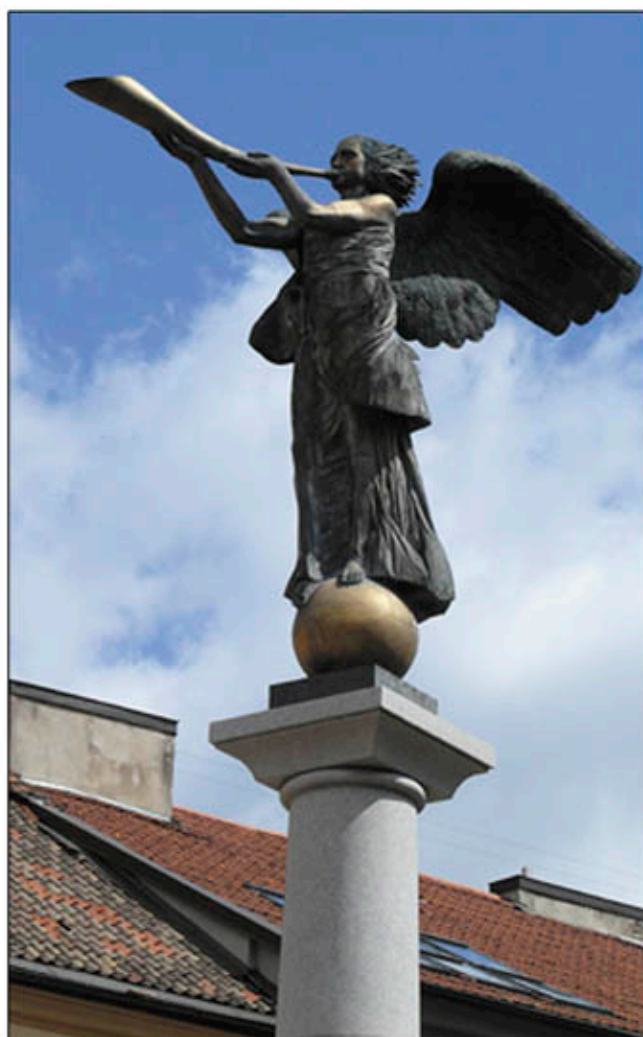
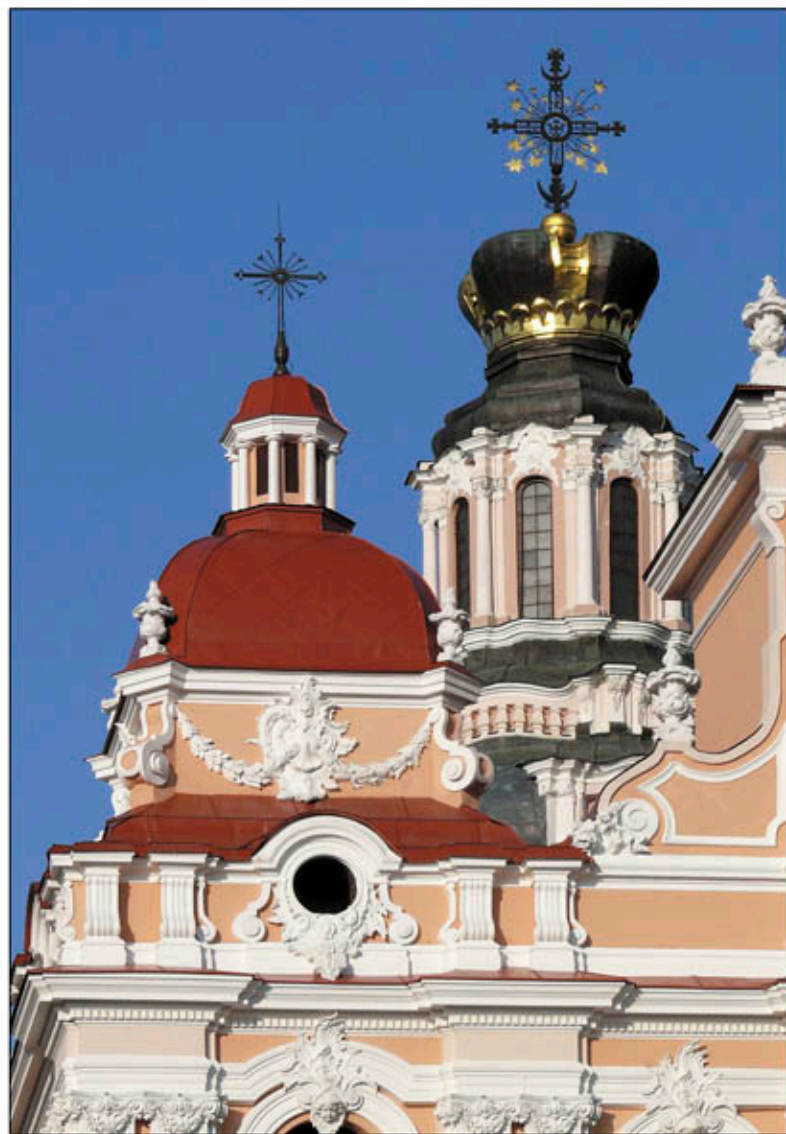

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2010. május

TARTALOM

- Az ÁOK Tanácsának ülése
Adomány a Gyermekgyógyászati Klinika javára (Földényi Gabriella)
 A 2009-2010-es tanév
 TDK konferencia helyezettjei
 Koszorúzás Grastyán Endre emléktáblájánál (Rab Virág beszéde)
 „Research is fun!”
 Vendégünk volt Prof. Robert Winn (Kovácsné Kósa Judit)
 XVII. Tudományos Diákköri Konferencia Marosvásárhelyen (Barcza Zsófia)
 Integrált gasztroenterológia egyetemünkön (dr. Vincze Áron, dr. Pakodi Ferenc)
 A Kórélettani és Gerontológiai Intézet diákköri hírei (dr. Balaskó Márta)
 A Környey Társaság tudományos ülése (dr. Illés Zsolt)
 A Jelenkor honlapján – versek Pécsről (Kiss Tamás összeállítása)
 PATHOGENOMICS – from Basic Research to Application (dr. Schneider György)
 ILCO – 2010 (dr. Tiringier István)
 Az Erdélyi Múzeum Egyesület rendezvényéről (dr. Weninger Csaba)
 Tananyagfejlesztésre elnyert pályázatról (dr. Lampek Kinga)
 Kórházi Gyógyszerészek XVII. Kongresszusa (Közreadta: Molnár Béla)
 ■
 Intézeti, klinikai hírek
 ■
 Tudományos Közlemények
 ■
 Sajtószemle
 Középen Rodler Miklós összeállítása a Mezőkövesdi Húsvétről
 A címlapon: Lázár Gyula (Vilnius – EKF, 2009),
 a hátsó borítón Völgyi Sándor fényképei

Jegyzőkönyv (részlet)

Készült a PTE ÁOK Dékáni Hivatalában, 2010. április 16-án.

Tárgy: A PTE ÁOK Tanári Testületének a dékán személyére szóló szimpátia szavazása

Jelen vannak: Dr. Kovács Magdolna, egyetemi tanár
 Dr. Székely Miklós, egyetemi tanár
 Dr. Wittmann István, egyetemi tanár,
 a Szavazatszámoló Bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Dr. Pintér Éva dékáni hivatalvezető

A szavazatszámoló bizottság elnöke a szavazatok megszámlálását követően az alábbi eredményt ismerteti: 68 szavazólap érkezett. 3 kétszeres, 1 négyszeres jelölés érkezett, 13 jelölt kapott szavazatot.

Ebből a legjobb szavazatot kapták:

Dr. Miseta Attila	28
Dr. Szekeres Júlia	18
Dr. Koller Ákos	11

Az ÁOK Tanácsának ülése

2010. április 7.

1. Az ÁOK 2010. évi költségvetési terve

A kar forrásai, mint ahogy ezt a terv is mutatja, már lehetővé teszik a kiegyensúlyozott gazdálkodáshoz való közelítést, így 2010-ben elérhető közelségbe kerül a göngyöltett belső adósságállomány negatív egyenlegének teljes felszámolása.

A napirendhez kapcsolódó anyag (a 2010. évi gazdasági terv) a honlapon hozzáférhető.

Az általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE ÁOK 2010. évi költségvetési tervét, mely beterjesztésre kerül a Szenátus elé.

2. A PTE ÁOK SzMSz-ének módosítása

A már működő szervezetátalakítások átvezetése történik meg most az SzMSz-be: pl. Stratégiai Igazgatóság és ezen belül Pályázati Iroda, ahol a két pályázati irodából (kari és klinikai) egy lesz, PR Iroda v. Kapcsolati Iroda, v. pl. a Sürgősségi Intézet. A Szak- és Továbbképző Központ az oktatási egységek közé kerül. Ezekon kívül további pontosításokról van csupán szó.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 3 tartózkodással elfogadta a PTE ÁOK SzMSz módosítására tett javaslatot.

3. A 2010/2011-es tanév szerkezete

Az I. félév szorgalmi időszaka szeptember 6-tól december 10-ig tart. A második félév január 31-től május 13-ig tart. Az V. évfolyamok szorgalmi időszaka ettől némileg eltérő a fogorvosi szakon és a gyógyszerész szakon.

Záróvizsgák: írásbeli ÁOSZ: 2011. 06., a Fogorvosi Szakon később határozza meg a bizottság, a Gyógyszerész Szakon 2011. 06.

A szóbeli és gyakorlati vizsgák mindhárom szakon az írásbeli vizsgát követő napokban.

Nyári szakmai gyakorlatok mindhárom szakon 2011. 07.04-2011. 07. 29. illetve 2011. 08.01-2011. 08. 26.

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Decsi Tamás

Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

■ HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

A címlapon Lázár Gyula: Vilnius – EKF, 2009; a hátsó borítón Völgyi Sándor, a belsőben Barthó Loránd pécsi fényképei láthatók.

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

A tavaszi szünet április 18-április 22-ig tart majd (ez a Húsvét előtti hét).

Nincs tavaszi szünet a fogorvos és gyógyszerész szak V., és az ÁOSZ VI. évfolyamán.

A beosztás meghatározza a regisztrációs időszakot, vagyis a kurzusok felvételének és leadásának pontos dátumát is.

Költségtérítéssel kapcsolatos határidők

Költségtérítési kedvezmény iránti kérelmek leadási határideje: 2010. szeptember 10. és 2011. február 4.

A befizetés határideje a kérvény leadását követő hétfő: 2010. szeptember 13. és 2011. február 7.

A költségtérítési díj befizetéséről szóló bizonylat leadási határideje a Tanulmányi Hivatalban a befizetési határidőt követő hét hétfője: 2010. szeptember 20. és 2011. február 14.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a 2010/2011-es tanév szerkezetére vonatkozó előterjesztést.

4. Bejelentések

Dr. Németh Péter dékán a tanács nevében is gratulált *dr. Bódis József* megválasztott rektornak.

Dr. Ertl Tibor dékánhelyettes, a Szak és Továbbképzési Központ igazgatója bejelentette, hogy a Kar költségvetése csökken ugyan a szakképzésben résztvevők munkabérével, mivel azt a jövőben a kórházak fizetik, de bizonyos normatíva, mentori, tutori díj az első két évben átutalásra kerül a minisztériumból az egyetemre. Ezt az összeget a szakképzés teljes idejére biztosítani fogják.

Dr. Németh Péter dékán bejelentette, hogy a TIOP pályázat 10 milliárdos költségvetését aláírták, így megindulhat a 400 Ágyas Klinika felújítása.

Illés József bejelentette, hogy *Dr. Gábor Róbert* rektor felmondta a mintegy 6500 dolgozót érintő Kollektív Szerződést. Az erről szóló sajtótájékoztatón soha nem látott érdeklődés volt. A szakszervezet állásfoglalást fogadott el.

Koktélok egy jó ügyért

– Külföldi hallgatóink ismét
nagy összegű adományt adtak át –

A PTE Általános Orvostudományi Kar külföldi hallgatói öt évvel ezelőtt hagyományteremtő céllal rendezték meg első ízben a „Cocktails for a Cause” estet a nehéz körülmények között élő családok és gyermekek, illetve kórházban ápolatott beteg gyermekek segítése szándékával. Az első estét követően a Magyar Kolping Szövetség ünnepélyén karácsonyi ajándékokat osztottak ki hallgatóink az összegyűjtött pénzből. Az adomány összege évről évre emelkedett, a következő esztendőben már a Pécsi Gyermekgyógyászati Klinika javára is utaltak támogatást hallgatóink.

A tavalyi adományt szinte megduplázva, idén közel 1 millió forint támogatást gyűjtöttek össze a nagy sikerű esten. Az összeget a Gyermekklinika Tanácstermében ünnepélyes keretek között adták át 2010. május 5-én a rendezvény-sorozat főszervezői, Michael Soltis és Zohar Raanan hallgatók Molnár Dénes professzor úrnak, a PTE-ÁOK Gyermekgyógyászati Klinika vezetőjének. Zohar Raanan beszédében kiemelte: „Mindannyian boldogok vagyunk, hogy adhattunk.”

Az összeget jelképező tábla átvételét követően Molnár professzor úr a nagy értékű adomány felhasználásáról elmondta, hogy a klinika Neuropszichiátriai Osztályának folyosóját fogják felújítani, melyet várhatóan a nyár végén adnak át.

Karunk képviselőjében dr. Ertl Tibor Szak- és Továbbképzési dékánhelyettes úr méltatta a lelkes szervezőket.

Az átadást követően a résztvevők a kórtermekben meglátogatták és apró ajándékokkal üdvöztették meg a kis betegeket, ahová az átadásra összegyűlt újságírók, sajtófotósok is elkísérték az adományozó hallgatókat.

Földényi Gabriella

Dr. Molnár Dénes professzor, a Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója és Michael Soltis, az ÁOK hallgatója
Fotó: Aknai Péter

Fotó: Aknai Péter

A 2009-2010-es tanév házi TDK konferencia helyezettjei

I. MOLEKULÁRIS BIOLÓGIA, SEJTBIOLÓGIA, FEJLŐDÉSBOLÓGIA,
BIOFIZIKA, BIOKÉMIA, IMMUNOLÓGIA, MIKROBIOLÓGIA

I. díj

Kellermayer Zoltán

Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Az Nkx2-3 homeodomén transzkripció faktor és lymphotoxin beta receptor (LTβR) hiányállapotainak hatása a lép lymphoid sejtösszetételére

Témavezető: Dr. Balogh Péter egyetemi docens

II. díj

Fendrik Krisztina, Kun Szilárd

Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Dexamethasone (DX) kezelés hatása T limfocita alcsoportok glukokortikoid receptor (GR) expressziójára

Témavezető: Dr. Boldizsár Ferenc egyetemi adjunktus, dr. Berki Tímea egyetemi docens

III. díj (3)

Biró Izolda, Németh Blanka Krisztina

Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Mikrobiológiai Tanszék, Maros Megyei Sürgősségi Klinika Mikrobiológiai Laboratórium

Tigecyclin in vitro antibakteriális hatásának vizsgálata kórházi izolátumokkal szemben

Témavezető: Dr. Székely Edit egyetemi tanársegéd

Kun Szilárd, Fendrik Krisztina

Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Dexamethasone (DX) kezelés hatásának vizsgálata limfociták apoptózisára

Témavezető: Dr. Boldizsár Ferenc egyetemi adjunktus, dr. Berki Tímea egyetemi docens

Cseh Anna

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Új alternatívák a rákos sejtnövekedés és kolónia formáció gátlására

Témavezető: Hocsák Enikő tudományos segédmunkatárs

II. FARMAKOLÓGIA, GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYOK

I. díj

Jámbor Noémi

Farmakognóziái Tanszék

Illóolajok antibakteriális hatásának vizsgálata MRSA törzseken direkt bioautográfiával

Témavezető: Horváth Györgyi egyetemi adjunktus, Kocsis Béla egyetemi docens

II. díj

Poór Miklós

Gyógyszerészi Kémiai Intézet

Szalicilátok (szalicilsav [SA] és acetilszalicilsav [ASA]) mennyiségi meghatározása folyadék-kromatográfiás analízissel plazmából

Témavezető: Dr. Benkő András tudományos főmunkatárs

III. díj (2)

Maász Gábor

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Szteroid hormonok gyors vizsgálata MALDI TOF tömegspektrometriával

Témavezető: Dr. Márk László egyetemi adjunktus

Schreindorfer Károly

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

6-Szubsztituált-2-arilidén-1-tetralonok szintézise és makrofág migráció inhibitor faktor gátlása

Témavezető: Dr. Lóránd Tamás egyetemi docens, dr. Garai János egyetemi docens

III. ÉLETTAN, KÓRÉLETTAN

I. díj

Botz Bálint, Imreh András

Farmakológiai és Farmakoterápiái Intézet

Hipofízis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid (PACAP) génhiányos egerek szenzoros és motoros funkcióinak vizsgálata normál és neuropátiás körülmények között

Témavezető: Dr. Helyes Zsuzsanna egyetemi docens

II. díj (2)

Sándor Barbara, Tóth András

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Hemoreológiai vizsgálatok hiperhomociszteinémiás patkány modellen

Témavezető: Dr. Tóth Kálmán egyetemi tanár

Horváth Gábor

Anatómiai Intézet

Megnövelt élettér és komplex ingergazdag környezet hatása nátrium-glutamáttal kiváltott perinatális excitotoxikus idegrendszeri lézióban

Témavezető: Dr. Reglődi Dóra egyetemi docens, dr. Kiss Péter egyetemi adjunktus

III. díj

Szabó Ádám, Hollósi Tibor, Jelinek Dániel, Spányik András
Élettani Intézet

A ventralis pallidum D1 dopaminerg receptorainak szerepe a passzív elhárítási tanulási folyamatokban

Témavezető: Dr. Lénárd László egyetemi tanár; dr. Péczely László MTA tudományos segédmunkatárs

ÉLETTAN, KÓRÉLETTAN II

I. díj

Scheich Bálint, Simon Mihály

Szívgyógyászati Klinika

Az extracelluláris szignál-regulált kináz szerepe az adrenomedullin pozitív inotrop hatásában

Témavezető: Dr. Szokodi István egyetemi docens

II. díj (2)

Nagy Péter

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

A kapszaicin-érzékeny peptiderg idegvégződés szerepének vizsgálata jodoacetáttal kiváltott oszteoarthritisz egérmódelben

Témavezető: Dr. Helyes Zsuzsanna egyetemi docens, dr. Markovics Adrienn PhD-hallgató

Tanai Edit

Kórleletani és Gerontológiai Intézet

Antioxidáns anyagok hatásosságának összehasonlítása izolált mikroereken

Témavezető: Dr. Koller Ákos egyetemi tanár; dr. Hamar János tudományos főmunkatárs, dr. Solymár Margit egyetemi tanársegéd

III. díj

Selim Sevinç

Department of Physiology

Objective estimation of minimum separable in infants

Témavezető: Mikó-Baráth Eszter, Jandó Gábor

PATOLÓGIA, ANATÓMIA, HISZTOLÓGIA, MORFOLÓGIA, IGAZSÁGÜGYI ORVOSTAN

I. díj

Benkő Eszter

Pathológiai Intézet

Leukémiás tumortömeg és pre-leukémiás klón kimutatása kombinált feno- és genotipizálással ETV6/RUNX1+ gyermekkorú akut limfoblasztos leukémiában

Témavezető: Dr. Pajor László egyetemi tanár; dr. Alpár Donát tudományos munkatárs

II. díj (2)

Kakucs Timea

Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Anatómia és Fejlődéstan Tanszék

A felnőtt humán vomeronazális szerv

Témavezető: Dr. Dénes Lóránd, egyetemi tanársegéd

Miklós Zsanett Éva

II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum

A szialsav felszaporodása diabéteszes noduláriszklerózisban

Témavezető: Dr. Degrell Péter egyetemi adjunktus

III. díj (3)

Dányádi Bese

Anatómiai Intézet

A retinális degeneráció mértékének vizsgálata arteria carotis okklúzió okozta hipoperfúziós modellen PACAP KO egerekben

Témavezető: Dr. Atlasz Tamás egyetemi adjunktus, Dr. Kiss Péter egyetemi adjunktus, Dr. Reglődi Dóra egyetemi docens, Szabadfi Krisztina PhD-hallgató

Tóth Arnold

Pathológiai Intézet

Gastrointestinalis stromalis tumor (GIST) komplex klinikopatológiai vizsgálata

Témavezető: Dr. Tornóczky Tamás egyetemi docens, dr. Pongrácz Judit egyetemi docens

Bánki Eszter Márta, Csanaky Katalin Andrea

Anatómiai Intézet

A PACAP hatása streptozotocin-indukálta diabeteses retinopathia esetén patkányban

Témavezető: Dr. Kiss Péter egyetemi adjunktus, Szabadfi Krisztina PhD-hallgató, dr. Atlasz Tamás egyetemi adjunktus

EGÉSZSÉGTUDOMÁNY

I. díj

Grósz Judit

Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

Kéntartalmú gyógyvizes fürdetés hatásainak vizsgálata krónikus ízületi gyulladás egérmódeljében

Témavezető: Dr. Pintér Erika egyetemi tanár, dr. Helyes Zsuzsanna egyetemi docens, dr. Kemény Ágnes tudományos munkatárs, Boross Melinda PhD-hallgató

II. díj

Braun Anna Réka, Kesztyűs Márk

Magatartástudományi Intézet

Drogok és drogfogyasztók megítélése az orvostanhallgatók körében

Témavezető: Füzesi Zsuzsanna egyetemi docensdocens

III. díj

Motyovszki Anikó

Családorvostani Intézet

A pajzsmirigy gyulladásban szenvedő betegek életminőségének változása

Témavezető: Dr. Végh Mária egyetemi adjunktus

KONZERVATÍV KLINIKAI ORVOSTUDOMÁNY I

(Csecsemő és Gyermekgyógyászat, Nephrológia, Pulmonológia, Kardiológia, Szülészet és Nőgyógyászat)

I. díj

Bárdosi Réka

Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Korai infekció, mint a koraszülöttkori szövődmények rizikófaktor

Témavezető: Dr. Ertl Tibor egyetemi tanár, dr. Funke Simone egyetemi adjunktus

II. díj

Németh Marianna, Miklós Zsannett Éva

Szívgyógyászati Klinika

Beültethető defibrillátorral élő betegek távoli ellenőrzése

Témavezető: Dr. Melczer László egyetemi docens

III. díj (2)

Cseh Anikó

Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Prostituáltak HPV statusának elemzése

Témavezető: Dr. Gőcze Péter egyetemi tanár, dr. Bózsai Sándor klinikai tanársegéd

Nagy Máté, Dr. Lenkey Zsófia

Szívgyógyászati Klinika

Szívűtőművek hatása a betegek aszimmetrikus dimetilarginin plazma szintjére

Témavezető: Dr. Németh Ádám rezidens, dr. Ajtay Zénó klinikai főorvos, dr. Cziráki Attila egyetemi docens

KONZERVATÍV KLINIKAI ORVOSTUDOMÁNY II
(Neurológia, Pszichiátria, Gasztroenterológia, Endokrinológia, Laboratóriumi diagnosztika, Képpalkotó diagnosztika, Nukleáris medicina, Sugárterápia)

I. díj

Tarjányi Zita

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Ectopiás Cushing szindrómát okozó bronchus carcinoid

Témavezető: Dr. Mezősi Emese egyetemi docens

II. díj

Kőszegi Edit

Neurológiai Klinika

Neuromyelitis optica: egy régi betegség új koncepciójának komplex diagnosztikus és terápiás megközelítése

Témavezető: Dr. Illés Zsolt egyetemi docens

III. díj (2)

Ágota Katalin

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Autoimmun pajzsmirigybetegek terhesség alatt és a postpartum időszakban

Témavezető: Dr. Mezősi Emese egyetemi docens

Kamson Olayinka Dávid, Leél-Őssy Eszter

Neurológiai Klinika

Szupratentoriális fehérállományi léziók MRI vizsgálata migrénben

Témavezető: Dr. Pfund Zoltán PhD

KONZERVATÍV KLINIKAI ORVOSTUDOMÁNY III

(Reumatológia, Infektológia, Klinikai immunológia, Hematológia, Onkológia, Bőrgyógyászat)

I. díj

Matyecz Mónika

Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika

Ételadditív anyagok gyakorisága allergiás megbetegedések hátterében a PTE Bőrgyógyászati Klinika Allergológiai Laborjában

Témavezető: Dr. Várszegi Dalma intézeti főorvos, Baranya Megyei Kórház, Bőrgondozó

II. díj

Görbe Éva

Reumatológiai és Immunológiai Klinika

KL-6 szerológiai marker vizsgálata systemas sclerosisos betegek pulmonalis érintettségében

Témavezető: Dr. Kumánovics Gábor egyetemi adjunktus

III. díj

Mihály Kinga

Onkoterápiás Intézet

A glioblastómás betegek radiokemoterápiás kezelése, a pécsi tapasztalatok

Témavezető: Dr. Mangel László egyetemi docens

OPERATÍV KLINIKAI ORVOSTUDOMÁNY I

(Mellkas és hasi sebészet, Szívsebészet, Urológia, Kísérletes sebészet, Szájsebészet, Fogorvostudományok)

I. díj (2)

Sarlós Donát Péter

Gyermekegyógyászati Klinika

Hisztológiai és funkcionális változások laser besugárzás hatására patkány gyomorban

Témavezető: Dr. Vástyan Attila egyetemi adjunktus

Szűcs Zsófia Eszter

Fogászati és Szájsebészeti Klinika, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Várandós nők fogazati állapotának és szájhygiénés szokásainak felmérése

Témavezető: Dr. Halvax László klinikai szakfőorvos, dr. Szántó Ildikó egyetemi tanársegéd

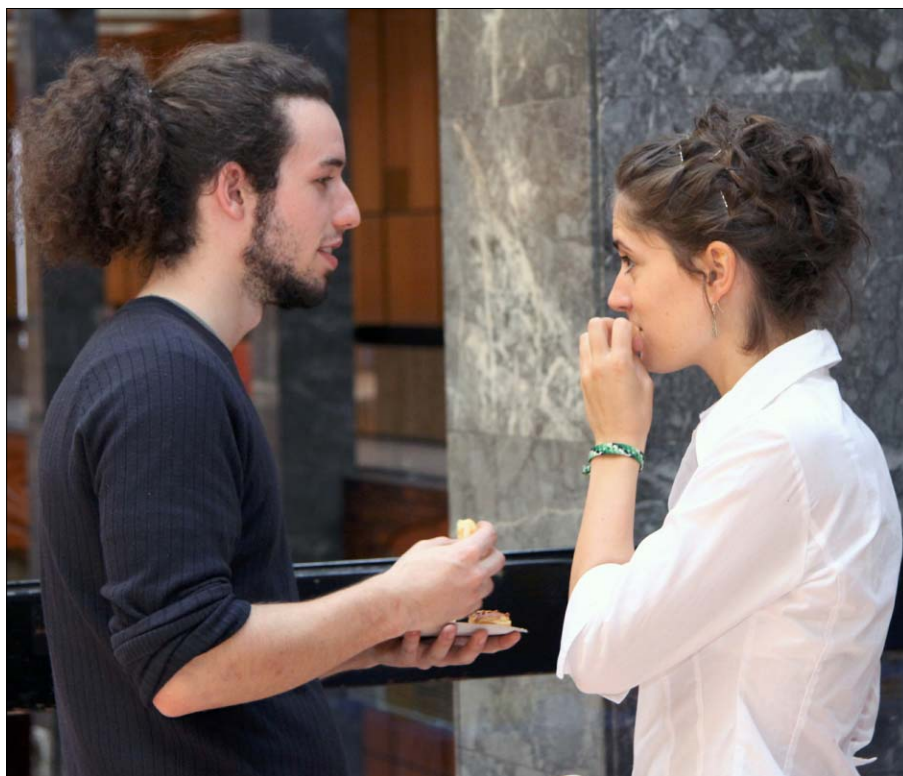
II. díj(2)

Nagy Árpád

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Nyálkövek szerkezeti elemzése fizikai képpalkotó eljárások segítségével

Témavezető: Dr. Szalma József egyetemi tanársegéd, dr. Seress László egyetemi tanár

Söllei Tamás

Gyermekgyógyászati Klinika

A mellkasfali deformitás mértékének objektív meghatározása noninvasív módszerrel

Témavezető: Dr. Farkas András osztályvezető főorvos

III. díj (4)

Marosi Bálint, PhD Dr. Tigyi Zoltán, Dr. Budai Zsolt, Dr. Krajczár Károly

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Gyökércsatorna fertőtlenítés iontoforézis segítségével

Témavezető: Dr. Krajczár Károly egyetemi tanársegéd

Csernus Kornélia

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Történeti csontanyagban megfigyelt szájüreget érintő tumoros elváltozások morfológiai és molekuláris vizsgálata

Témavezető: Dr. Márk László egyetemi adjunktus, dr. Szabó Gyula Tamás egyetemi tanársegéd

Dunavári Erika Katalin, Dr. Kende Dóra, Dr. Benke Beáta, Dr. Krajczár Károly

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Rost-megerősítésű gyökércsapok klinikai vizsgálata

Témavezető: Dr. Krajczár Károly egyetemi tanársegéd, dr. Kende Dóra klinikai szakorvos

Gál Bernadett

Fogászati és Szájsebészeti Klinika

A nyálenzimek szerepe a kompozitok biodegradációjában

Témavezető: Dr. Lempel Edina egyetemi tanársegéd, dr. Márk László egyetemi adjunktus

OPERATÍV KLINIKAI ORVOSTUDOMÁNY II

(Szülészeti és Nőgyógyászati, Bőrgyógyászati, Traumatológiai, Ortopédiai, Idegsebészeti, Szemészeti, Fül-Orr-Gégészeti, Plasztikai Sebészeti)

I. díj

Knausz Csaba József

Mozgásszervi Sebészeti Intézet Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszék

A combfej porc struktúrális elváltozásainak vizsgálata combnyak-törött betegeken kalormetriával

Témavezető: Dr. Wiegand Norbert egyetemi adjunktus, dr. Lőrinczy Dénes egyetemi tanár

II. díj (2)

Nagy Máté, Burkus Máté

Mozgásszervi Sebészeti Intézet Ortopédiai Klinikai Tanszék

Medence incidencia: állandó-e az anatómiai paraméter?

Témavezető: Dr. Tunyogi-Csapó Miklós klinikai tanársegéd, dr. Somoskeőy Szabolcs klinikai orvos-informatikus, dr. Illés Tamás egyetemi tanár

Árvai Lilla

Gyermekgyógyászati Klinika

Gyermekkori könyöktáji törések középtávú retrospektív vizsgálata

Témavezető: Dr. Juhász Zsolt egyetemi adjunktus

III. díj

Károly Boróka, Habon Kata

Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Fej - Nyak régió tumormarker kutatása, kimutatása és azonosítása nyálból, tömegspektrometriával

Témavezető: Dr. Márk László egyetemi adjunktus, dr. Gerlinger Imre egyetemi tanár, dr. Járai Tamás egyetemi tanársegéd

OPERATÍV KLINIKAI ORVOSTUDOMÁNY III
(Aneszteziológia és Intenzív terápia, Sürgősségi betegellátás)

I. díj

Woth Gábor

Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Mikropartikulumok és a súlyos szepszis

Témavezető: Dr. Mühl Diana egyetemi adjunktus, dr. Tőkés-Füzesi Margit

Fotók: Verébi Dávid

II. díj

Németh Márton Ferenc, Stemler Magdolna

Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

A H0-3086 jelzésű PARP-gátló hatásának vizsgálata szeptikus patkánymodellel

Témavezető: Dr. Tánczos Krisztián egyetemi tanársegéd, dr. Mikor András PhD-hallgató, dr. Leiner Tamás PhD-hallgató, dr. Kovács Krisztina

III. díj

Benkovics Barbara

Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Coagulopathia és szerepe súlyos koponyasérülés esetén

Témavezető: Dr. Ezer Erzsébet klinikai főorvos

Felvételt hirdet a PTE Grastyán Endre Szakkollégium a 2010/2011-es tanévre

Felvételizhet minden a Pécsi Tudományegyetem bármely karán és évfolyamán tanuló nappali tagozatos, graduális vagy doktori képzésben résztvevő hallgatója.

Magunkról és a felvételi eljárásról: A PTE Grastyán Endre Szakkollégium 1998-ban alakult. Célja a Pécsi Tudományegyetem tehetséges, kiemelkedő tanulmányi eredményt felmutató, tudományos tevékenységet is végző hallgatóinak szakmai, anyagi és infrastrukturális támogatása. A felvételt nyert hallgatók tudományos munkájukhoz igénybe vehetik a Szakkollégium infrastrukturáját, segítséget kapnak TDK-OTDK dolgozatuk elkészítéséhez, részt vehetnek konferenciákon, munkájukat bemutatgatják előadás formájában, valamint azt a Szakkollégium tanulmánykötetében publikálhatják.

A jelentkezők kiválasztása a benyújtott pályázati anyag és a várhatóan 2010. június 14-én sorra kerülő rövid felvételi elbírálás eredménye alapján történik.

A Szakkollégiumba felvételt nyert hallgatók számára igény esetén kollégiumi elhelyezést biztosítunk a Márton Áron Szakkollégium (Pécs, Rácvárosi út 70.) 3 ágyas, zuhanyozós, telefonnal és internetcsatlakozással felszerelt szobáiban. Emellett lehetőség nyílik ún. „külsős” (kollégiumi elhelyezésre igényt nem

tartó) tagok felvételére is.

A jelentkezés módja: A jelentkezéshez – postán vagy személyesen – az alábbiakat kérjük eljuttatni a szakkollégium címére (Pál-Lukács Zsófia nevére): 7634 Pécs, Rácvárosi út 70.

Kitöltött jelentkezési lap. Amerikai típusú szakmai önéletrajz (személyi adatok, eddigi hazai ill. külföldi tanulmányok és szakmai előremenetel, érdeklődési kör, valamint az ajánlók nevének és beosztásának feltüntetéseivel).

A jövő tanévre szóló **részletes kutatási terv**, illetve a szakkollégiumi munkával kapcsolatos elképzelések vázlata (kb. egy gépelt oldalnyi terjedelemben), **két szaktanári ajánlás** (tanszékvezető, kutatásvezető, konzulens). **Index másolat** az utolsó két lezárt félévről. **Nyelvtudást igazoló dokumentumok. Tudományos munka igazolása** (demonstrátor, diákköri szereplés, publikációk, konferenciák). **A pályázatok benyújtásának határideje: 2010. május 31.**

Jelentkezési lap a grastyan@gmail.com címen kérhető, vagy (2010. május 1-jét követően) doc-formátumban letölthető a <http://www.grastyan.pte.hu> honlapról. További felvilágosítást **Varga Mónikától**, a szakkollégium titkárától kérhetnek (ymoni7@gmail.com).

Minden érdeklődő hallgatót szeretettel várunk!

Koszorúzás Grastyán Endre emléktáblájánál

Elhangzott 2010. április 23-án, a Grastyán emléktábla koszorúzási ünnepségén, a PTE ÁOK Élettani Intézetében.

Grastyán Endre a világ egyik legkiemelkedőbb tudósa volt, e mellett csodálatos személyiség, aki nemcsak tanulmányozta a tanítás és tanulás folyamatát és annak törvényeit, de azt kiválóan művelte is. Grastyán professzor amellett, hogy kivételesen nagy tudással rendelkezett, olyan képességek birtokában volt, amelyek egyedülálló tanárrá és a tudományos életben szerepet vállaló fiatalok példaképévé tette.

Grastyán Endre kitűnő tanárokkal büszkélkedhetett. Saját visszaemlékezései szerint első egyetemi élménye Lissák Kálmán élettan előadása volt. Ennek hatására döntött úgy, hogy kutató lesz. Már hallgatóként belekóstolt az oktató- és kutatómunkába, és hamar bebizonyosodott, hogy az élet is tu-

retekből könnyedén képes volt újat létrehozni. Ami azonban a legbecsülendőbb benne, hogy mindent, amit tanult önzetlenül, nagy-nagy szeretettel és lelkesedéssel adott át tanítványainak. Kivételesen sokat tett a tehetséges fiatalokért. Felkarolta és kinevelte őket, s azokat a tapasztalatokat, élményeket, amelyeket ő kapott professzoraitól, többszörösen adta nekik tovább. Számos visszaemlékezésből tudjuk, hogy laboratóriumának atmoszférája milyen páratlanul inspiráló s egyben fesztelen volt, ahol kifejezett műhelymunka folyt.

Grastyán Endre rendkívül széles látókörű tudós volt, egyaránt járatos a természet és társadalomtudományokban, fogékony a zene, az irodalom iránt, s kevese azoknak, akik megtalálták az összeköttetést a filozófia és az orvostudomány, s az egymástól sokszor eltávolodó diszciplínák között. Ösztönösen és tudatosan is arra töre-

Dr. Karádi Zoltán, az Élettani Intézet igazgatója tiszteleg az emléktábla előtt

dós kutatónak szánta. Grastyán Endre professzorai jóvoltából nemcsak a már felhalmozott tudásanyagot sajátította el, de eredeti gondolatoknak sem volt híján. Olyan merész elképzelésekkel tűnt ki társai közül, amelyek segítségével a már meglévő ismer-

A képen balról: Schmidt Erzsébet, a Pécs-Baranyai Tudományos Ismeretterjesztő Társulat igazgatója, dr. Lénárd László, az Élettani Intézet professzora. A kép jobb oldalán Rab Virág, a Grastyán Endre Szakkollégium titkára

kedett, hogy a különböző tudományterületeken tevékenykedő emberek munkáját és gondolkodását közelebb hozza egymáshoz.

Hogy mennyire elkötelezett híve volt a társadalom kiművelésének, azt mindennél jobban szemlélteti a Tudományos Ismeretterjesztő Társulaton belül és azon keresztül kifejtett tevékenysége, ami elsősorban a tudomány közérthető nyelven történő ismeretetését és terjesztését célozta. Nem volt egyszerű dolga, de az az alázat és tisztelet, amit ő a tudomány iránt érzett, elég türelmessé és

érzékennyé tették az élet hétköznapi kihívásai és elvárásai iránt is. Nézeteit az emberek iránti szeretete és a társadalom művelésének igénye egyaránt formálta. Bár nem ismerem őt személyesen, mégis meggyőződésem, hogy Grastyán Endre a nevét viselő szakkollégium tagjai felé olyan értékeket közvetít, amelyek nagymértékben növelik a hallgatók esélyeit az emberi és szakmai kihívásoknak való sikeres megfelelésre.

Rab Virág

Fotó: Belvárácz András

„Research is fun!”

Vendégünk volt Prof. Robert Winn

Európa Kulturális Fővárosában töltött egy hetet Robert Winn professzor, a Colorado-i Egyetem Orvoskarának oktatási dékánhelyettese, a Colorado-i Tüdőgyógyászati Klinika senior orvosigazgatója. Winn professzor úr dr. Pongrácz Judit egyetemi docens meghívására érkezett hazánkba április utolsó napjaiban.

A címben szereplő mondat vendégünk ajkáról való, aki többek között eme hitvallásának is hangot adott itt tartózkodása ideje alatt. Hogy mi is pontosan ezen szavak tartalma, arra később visszatérünk.

A prominens vendég nálunk töltött idejének tartalmasság és kellemessé tételét dr. Pongrácz Judit és közvetlen munkatársai (dr. Bartis Domokos, Csőngei Veronika, dr. Kvell Krisztián, Varcza Zoltán és jómagam) biztosították.

Winn professzor itt eltöltött ideje alatt betekintést nyerhetett a csapat munkájába, kutatási eredményeibe. A felek eszmecsere folytattak az együttműködés lehetőségeiről és mikéntjéről a kutatás és az oktatás területén. Dr. Pongrácz Judit bemutatta a most induló Orvosi Biotechnológia MSc képzést, melynek egyben szakvezetője is. A legtöbb szó azonban természetesen a két fél kutatómunkájáról, az elért eredményekről esett. Winn professzor hosszú távú együttműködést javasolt; egyúttal a pécsi kutatók számára felajánlotta, hogy Denverben, az ő kutatócsoportjával közösen töltsenek el hosszabb-rövidebb időt, az ottani közös munkával jelentősen hozzájárulva munkatársaink szakmai fejlődéséhez.

Robert Winn professzor természetesen klinikus munkatársakkal is találkozott. Dr. Cziráki Attila klinikaigazgató-helyettes a Szívgyógyászati Klinikát, dr. Lévai Andrea a Térségi Szűrő és Diagnosztikai Központot, dr. Bogár Lajos intézetvezető az AITI-t, dr. Molnár Tamás pedig a Sebészeti Klinikát mutatta be; így Winn professzor röpke betekintést nyerhetett a Klinikai Központ betegellátó egységeinek életébe is. Winn professzor itt tartózkodása alatt két tudományos előadást is tartott, az egyiket dr. Molnár Tamással közösen.

Robert Winn azonban nem csupán kutató és klinikus, hanem élharcosa a hátrányos helyzetű fiatalok támogatásának is. Ennek apropóján dr. Pongrácz Judittal látogatást tett dr. Páva Zsoltnál, városunk polgármesterénél, ahol az ezzel kapcsolatos, Denver és Pécs közötti együttműködés lehetőségeiről tárgyaltak.

Természetesen nem múlhatott el úgy az itt töltött idő, hogy vendégünknek bemutattuk volna városunkat. Európa Kulturális Fővárosában Tillai Gábor történész kísérte Robert Winn professzort, szakszerűen ismertette a főbb nevezetességekkel kapcsolatos tudnivalókat. A kulturális körséta a felújított, mediterrán hangulatú Széchenyi térről indult, majd a Cella Septichora, a Székesegyház és a Dómmúzeum megtekintésével folytatódott.

A rövid idő alatt kis hazánk minél több érdekességével és nevezetességével szerettük volna megismertetni Winn professzort, így – még érkezésekor – eltöltött egy napot Budapesten, röpke sétát tehetett a Balaton partján, valamint ellátogattunk Mohácsra, ahol a kulturális világörökség részét képező busójárást bemutató Busómúzeumot tekintettük meg. Az utolsó Magyarországon töltött napot pedig a nemrég átadott bikali Reneszansz Élmenybirtok megismerésével töltötte.

Robert Winn professzor életfilozófiáját jól példázza az a szemlélet, mely szerint a kutatás – legyen szó bármilyen komoly tudományos munkáról is – hatékonyan és eredményesen csak összehangolt kutatói csapattal, optimista, vidám hangulatban működhet. Ő és csapata ebben a szellemiségben dolgoznak együtt, és nagy örömeire szolgált, hogy nálunk ugyanezt tapasztalhatta. Eerre utalt a címben is szereplő mondattal.

Búcsúzóul azt is elmondta, hogy szakmailag is és magánemberként is kitűnő élményekben volt része a nálunk eltöltött hét alatt. Biztosította a vendéglátókat arról, hogy hosszú távú és minden bizonnyal gyümölcsöző szakmai együttműködésnek nézünk elébe; valamint arról, hogy decemberben ismét ellátogat hozzánk, hogy előadóként részt ve-

Előadás közben

Búsómúzeumban, Mohácson

Kulturális körséta vidám hangulatban – előtérben Tillai Gábor történész Winn professzorral

Winn professzor városunk mediterrán főterén

gyen az általunk szervezendő *Advances in Medical Biotechnology* című tudományos konferencián.

Mindezekhez természetesen azt is hozzátette, hogy a közeljövőben tervei szerint családjával is ellátogat Magyarországra, hiszen a kultúránkat, a természeti kincseinket, és nem utolsósorban finom ételeinket nekik is érdemes megismerni.

Kovácsné Kósa Judit

XVII. Tudományos Diákköri Konferencia Marosvásárhelyen

2010. március 17-én, szerdán este 9 órakor kezdett gyülekezni az Elméleti Tömb északi parkolójában az a 19 fős „delegáció”, amelyet a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának diákjai alkottak. Az úti cél Erdély volt, ahol XVII. alkalommal került megrendezésre a Marosvásárhelyi TDK-konferencia. Négy társammal, Rostás Ildikóval, Sipos Veronikával, Springó Zsolttal és Szabad Árpáddal együtt a Kórélettani és Gerontológiai Intézet színeiben indultunk a megmértetésre. Karunkat ezen kívül kiemelkedően nagyszámú diákkörös hallgató képviselte, többek között Boda Orsolya, Burkus Máté, Dányádi Bese, Kellermayer Zoltán, Kölkedi Zsófia, Miklós Zsanett, Molnár Ágnes, Nagy Máté, Németh Barbara, Sándor Barbara. Szabó Judit, Szalóki Zsanett. Egyetemünkről Komoly Sámuel professzor és dr. Csiky Botond is előadást jelentett be a konferenciára. Az autóbust Balogh Péter tanár úr, a Tudományos Diákkör vezetője szervezte számunkra, ami jelentősen hozzájárult utunk sikeréhez. Koller Ákos professzor autójával kísért minket. Az aznap esti pakolást hosszú felkészülés előzte meg, amely sok esetben a kutató diákok és oktatóik hajnalig tartó munkájából, és késő esti telefonos egyeztetésekből állt. Szigorú kritériumokat szabtak ugyanis a szervezők: mind a „maximum 12 oldalas tudományos dolgozatnak”, mind pedig az előadásnak tartalmilag és szerkezetileg számos követelménynek kellett megfelelnie. Ekkor még szerencsére nem tudtuk, hogy a dolgozat csak az erdélyi diákoknak kötelező, így többszöri átfogalmazást, javítást, csinosítást és lektorálást követően a kész „művekkkel” a kezünkben indultunk útnak.

A 12 órás kimerítő utazás után csütörtök reggel 9-kor érkeztünk Marosvásárhelyre. A konferencia helyszínéül Marosvásárhely méltán nevezetes Kultúrpalotája szolgált. Több társunk előadása aznap délutánra volt esedékes, így a gyors regisztráció után elfoglaltuk szállásunkat a Bod Péter Panzióban. A kikapolást és rövid pihenőt követően megkezdődtek az előadások, melyek a Kultúrpalota különböző termében egymással párhuzamosan zajlottak. Ekkor még nem volt lehetőségünk magával az épülettel tüzetesebben megismerkedni, bár már első látásra lenyűgöző volt a látvány. A Nagyterem hatalmas orgonája, mely egykor Európa legnagyobbja volt, valamint a díszes kupola és csillárok láttán szerencsésnek érezték magukat azok, akik előadásukat itt tarthatták meg. A két másik helyszín – a Kisterem és a Kórus terem – családiasabb, barátságosabb hangulatot kölcsönzött az ott előadó feszült diákoknak, így ők sem panaszkodtak. Az Élettan, Kórélettan, Klinikai Farmakológia szekció helyszíne a Nagyterem, időpontja pedig a szombat délelőtt volt, így lehetőségünk nyílt arra, hogy előadásainkat még egyszer átgondoljuk, előadjuk egymásnak, esetleges kérdéseinket feltegyük, valamint hogy a hét perces időkorlátot kitapasztaljuk.

Csoportkép néhány pécsi résztvevővel (balról jobbra haladva): Szabad Árpád, Sipos Veronika, Rostás Ildikó, Springó Zsolt, Kölkedi Zsófia, Miklós Zsanett, Molnár Ágnes, Burkus Máté, Kellermayer Zoltán, Dányádi Bese, Szabó Judit, Nagy Máté

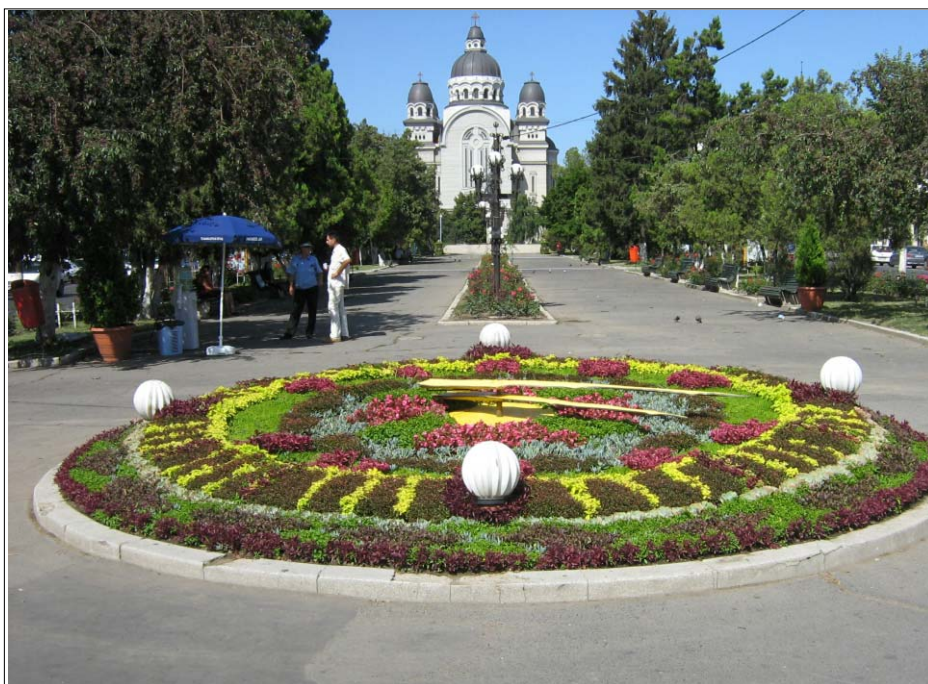
Marosvásárhely, Kultúrpalota. A konferencia helyszín homlokzata közelről

Nem csak ezen utolsó simításokkal telt azonban a szekciónkig hátra lévő két nap, a szervezők ugyanis gondoskodtak arról, hogy városukból és az ottani életből minél többet minél érdekesebb formában bemutassanak nekünk. Többen csak a délutáni regenerációt követően kezdtünk el ténylegesen odafigyelni a hely szépségeire. 650 km-re az otthonunktól hatalmába kerített minket az a furcsa érzés, mellyel minden Erdélybe utazó magyarországi ember szembe-sül. A vendégszeretet, a város jellege, a sok magyar egyetemista és az ottani légkör mind azt az érzetet keltették, mintha egy lépést sem tettünk volna meg, és 12 óra utazás után még mindig – már megint – otthon lennénk. Ennek megfelelően a délután és az este az ismerkedéssel, városnézéssel telt, melyet az ottani egyetemisták szervez-

tek nekünk. A nevezetességek ismertetését felosztották maguk között, így az este folyamán különböző „idegenvezetőktől” különböző szemszögekből ismerhettük meg az általuk bemutatott helyeket. A Kultúrpalotából indulva végigvezettek minket a legszebb épületek, terek mentén, alapos felkészültségről tanúszkodó részletes történelmi háttérrel és színes történetekkel kiegészítve. Az este hivatalos részét követően pedig egy kellemes helyen eltöltött közös vacsora mellett vitattuk meg a leendő orvos lehetőségeit a két országban.

A pénteki nap különleges eseménye a fáklvás felvonulás volt, amellyel a marosvásárhelyiek a 20 évvel ezelőtti Fekete Márciusra emlékeztek. A hangadók egytől egyig a bűnösök felelősségre vonásáért emeltek szót a Kultúrpalota előtt megtartott beszédekben, majd a többszáz fős, túlnyomóan fiatalokból álló tömeg a Székely vértanúk obeliszkjéhez vonult, ahol rövid műsorral tisztelegtek az 1848-as forradalom hőseinek emléke előtt. Többen részt vettünk a felvonuláson, amelynek hangulatát az emlékezés mellett a rengeteg gyertya, a fegyelmezett csend és figyelem jellemezte. Ezt követően szervezett programunk a Stúdió Színházban folytatódott, ahol az „Egy asszonygyilkos vallomása” – című darabot néztük meg. Az ötletes forgatókönyv és lehangoló színészi alakítás jó kikapcsolódást és szórakozást biztosított - szinte észre sem vettük, hogy közel éjfél volt, mire véget ért a darab. Ekkor csapatunk ketté vált: helyi egyetemista barátaink csábítására sokan tovább indultak az éjszakába, míg a másnap előadók pihenés reményében visszatértek a szállásra. Hajnali kettőig zajlott azonban itt is az előadások egymásnak való prezentálása, stopperrel mérése és tömörítése a különböző szobákban párhuzamosan, míg végül tiszta lelkiismerettel tértünk nyugovóra a másnap délelőtti megmérettetés előtt.

A szombat délelőtti kaotikusan zajlott: a készülődés mellett kórélettanos társaimmal még egyszer utoljára előadtuk és lemértük prezentációinkat. Szekciónk előtt meghallgattuk Palkovics Miklós professzor előadását, amelynek témája – „A központi idegrendszer szabályozó szerepe a táplálékfelvételben” – többünk kísérleteivel kapcsolatban állt. Néhány technikai malortól eltekintve előadásaink jól sikerültek, a pontozó bizottság mindannyiunkhoz számos kérdést intézett, amelyeket a legtöbb esetben sikeresen megválaszoltunk. Sokan itt próbálták ki magukat először előadóként, így a csaknem négy órás szekció végén a felszabadultság mellett vegyes érzelmekkel és sok új tapasztalattal gazdagodva vitattuk meg közösen a történeteket. A komoly felkészülést igénylő konferencia remek lehetőség volt számunkra a tudományos élettel való közelebbi megismerkedésre, önmagunk kipróbálására és kísérleteink alapjául szolgáló irodalmi adatok részletesebb tanulmányozására. Ugyanakkor nagyon jól éreztünk magunkat Marosvásárhelyen, amelyért külön köszönet illeti a szerve-

Marosvásárhely: a virágóra

*A vasárnapi kirándulás helyszíne, Nagyszeben.
2007-ben Európa egyik Kulturális Fővárosa volt*

zőket és a helyi diákokat, akik egyetemi teendőik mellett kötelességüknek érezték az általunk ott töltött négy nap minél emlékezetesebbé tételét.

A konferencia hátralévő része pihenéssel és kikapcsolódással telt. A színvonalas záró ünnepség után állófogadáson vettünk részt, ahol kötetlenebb hangulatban folytatódott az élmények megtárgyalása és az ismerkedés, amely végül hajnalig tartó táncos mulatságba torkollott. Számos új ismeretség, barátság kötődött ez alatt a néhány nap alatt, így az utolsó éjszakát már összetartozó, nagy csapatként töltöttük el a helyi egyetemistákkal. A „jutalomjáték”, a vasárnapi nagyszebeni kirándulás után rengeteg tapasztalattal és élménnyel gazdagodva indultunk útnak hazafelé – otthonról.

Barcza Zsófia

Integrált gasztroenterológia egyetemünkön

Az I. sz. Belgyógyászati Klinika munkacsoportjait a Baranya Megyei Kórház és a Klinikai Központ integrációja eltérő módon érintette. Ott, ahol a szakmaprofilok az egyesítendő intézetekben külön-külön is magasan fejlettek voltak, a változás szembe-tűnő lett, és leginkább ezekben az esetekben adott lehetőséget az integráció az ésszerűsítésre. A gasztroenterológiára, azon belül is az endoszkópiára ezek mindenképpen kiemelten érvényesek.

A befogadó Endoszkópián az I. sz. Belgyógyászati Klinikán a laboratórium a TSZDK (Térségi Szűrő és Diagnosztikai Központ) keretében működik, 2007. nyarán került átadásra, négy vizsgálóval, C-karos röntgen készülékkel rendelkezünk. Az új laborunk a kolorektális szűrési igényekre felkészülve jelentős számú endoszkópot is kapott. Tevékenységi körünkbe az alsó és felső diagnosztikus vizsgálatok, pancreatobiliáris diagnosztika, vékonybél kapszula endoszkópia, valamint endoszkópos ultrahang vizsgálat tartozott. Jelentős számban végzünk terápiás endoszkópos beavatkozásokat is (polypectomia, mucossectomia, vérzéscsillapítás, PEG-behelyezés, pancreatobiliáris terápia, kisebb esetszámmal gasztrointesztinális traktus szűkületeinek tágítása és stentelése). Személyi és tárgyi feltételeink évi 1600 felső endoszkópia, 1200 colonoscopia, 4-500 ERCP vizsgálat, 80-100 endoszkópos ultrahang vizsgálat végzését tették lehetővé. Sajnos a kapszula endoszkópia a Gasztroenterológiai Szakmai Kollégium törekvései ellenére még mindig nem került a társadalombiztosító által finanszírozott vizsgálóeljárások közé, ezért romló gazdasági környezetben egyre kevesebb vizsgálat elvégzésére volt módunk. Időközben a hét éve beszerzett műszerhez kompatibilis kapszulát már nem forgalmaznak, és a korábbi kedvező csereajánlatot forráshiány miatt nem tudtuk elfogadni, ez a módszer pillanatnyilag nem elérhető egyetemünkön. A több, mint 15 éve beszerzett endoszkópos ultrahang készülékünk is véglegesen elhasználódott, így a régióban ez a vizsgálóeljárás is elérhetetlenné vált. Új műszer beszerzése nem nélkülözhető, III-as szintű centrumokban a 2010. júliusától hatályos új minimumfeltételek között is szerepel, reményeink szerint ezt az igényt a Klinikai Központ támogatni fogja.

A Megyei Kórház területén lévő Endoszkópia néhány éve felújított, négy vizsgálóból álló, endoszkópos képarchiváló rendszerrel és saját C-karos röntgenkészülékkel is rendelkező egység. Itt közel 2000 felső endoszkópia, 1000 colonoscopia, 100 ERCP vizsgálat történt 2009-ben. Nyelőcső, gyomorkimeneti és vastagbél szűkületek tágítása és stent behelyezés céljából az ország minden területéről fogadott betegeket a labor, tavaly például 120 tágítást végeztek.

Az integráción túl még egy esemény befolyásolta a gasztroenterológia alakulását: a III. sz. Belgyógyászati Klinika megszűnése, mely ezzel egy időben következett be. Itt szintén markáns gasztroenterológiai tevékenység folyt, jelentős volumenű endoszkópos működéssel. A speciális családorvosi kötődések révén a területi rutin endoszkópiák igen jelentős része zajlott itt (mintegy 2000 felső endoszkópia, 1100 colonoscopia). Profilját tekintve az alsó és felső diagnosztikus vizsgálatokon kívül az invazív beavatkozások közül polypectomia, mucossectomia, vérzéscsillapítás, PEG-behelyezés volt kivitelezhető.

Ezen egységek összeolvadása úgy következett be, hogy a III. sz. Belgyógyászati Klinika korábbi telephelye megszűnt. Az újonnan felálló közös gasztroenterológia személyzete úgy alakult, hogy a volt Megyei Kórházból az orvosok és az endoszkópos szakdolgozók lényegében változatlanul, a volt III. sz. Belgyógyászati Klinikáról az orvosok csak kis számban (egy főállású, egy részállású, egy korábban ott is részállású nyugdíjas) csatlakoztak, a szakdolgozók pedig egy kivétellel. A műszerpark egységesült. Az I. sz. Belgyógyászati Klinika egy

Endoszkópos Laboratóriumot működtet két telephellyel (Ifjúság útja, Rákóczi út). Gasztrointesztinális funkcionális vizsgálatok az integrációt megelőzően az I. és III. Belklinikán történtek, a megszűnt III. Belklinika a vizsgálatok végzéséhez szükséges műszerparkot bérelte, az utóbbi mintegy fél évben ilyen vizsgálatokat ott már nem végeztek, így az integráció ezt a tevékenységet lényegében nem változtatta meg.

A feladatok elosztását az ellátási rendszer határozza meg. Mivel a regionális sürgősségi ellátás a súlyponti kórházi feladatokkal együtt teljesen az Ifjúság úti telephelyre koncentrálódik, másrészt akkreditált gasztroenterológiai intenzív részleggel is csak az I. sz. Belgyógyászati Klinika rendelkezik, a sürgősségi valamint az invazív endoszkópia értelemszerűen ide allokálódik. A Rákóczi úti telephely feladata elsősorban a jelentős számú diagnosztikus endoszkópia végzése. Mivel a sebészi háttér megléte is szorosan hozzátartozik az invazív endoszkópia feltételrendszeréhez, a Sebészeti Klinika ideiglenes áthelyezése a Rákóczi úti telephelyre mindezeket jelentősen árnymáni fogja, és kedvezőtlen, de reméljük, hogy áthidalható fordulatként jön számításba.

Szükséges megemlíteni, hogy a II. sz. Belgyógyászati Klinikán és a Sebészeti Klinikán is egy-egy endoszkópos vizsgálóhelyiség áll rendelkezésre, mindkét laborban gasztroenterológus szakorvosok és egy-egy endoszkópos szakasszisztens dolgoznak. Véleményünk szerint klinikánk két telephelyén lévő nyolc új endoszkópos vizsgálóhelyiség kapacitása megfelelő arra, hogy ezen két klinika endoszkópos igényeit is kielégítse, befogadásukra nyitottak vagyunk.

Valószínűleg minden specialitás elmondhatja azt, hogy a jelenlegi járó- vagy fekvőbeteg finanszírozás alig vagy egyáltalán nem biztosítja a megfelelő színvonalú működést. Sajnos a gasztroenterológiai endoszkópos tevékenységre ez különösen igaz, a rutinszerű, nagy volumenben végzett vizsgálatok folyamatosan veszteséget termelnek, a drága tartozékok többsége egyszer használatos, a nagy értékű műszerek amortizációja gyors, pótlásukra nincs elegendő forrás. Ilyen környezetben a kapacitások minél teljesebb kihasználása fontos tényezője lehet a költséghatékonyság növelésének.

Az integrációt követően valamennyiünk közös célja és érdeke, hogy betegellátás színvonalát emeljük. Sokat javíthatunk ezen munkánk megszervezésével, megfelelő munkamegosztással is, aminek fontos alapfeltétele, hogy kellő számú szakorvos legyen a rendszerben. Nagyon sok intézményen belüli és kívüli megkeresés szervezetlenül történik, a gasztroenterológus elérése emiatt nehéz, ez mind a betegek, mind a kollégák részéről frusztrációhoz vezet, nem beszélve arról, hogy az elért szakorvos figyelmét is eltereli az aktuális tevékenységéről. Gasztroenterológus konziliárius biztosításával igyekszünk a fenti problémát orvosolni. Konziliáriusnak beosztott kollégáknak a fő feladata, hogy a sürgősségi ambulancia és más intézetek, osztályok sürgős kéréseit fogadja, a beteg további ellátásában segítséget adjon, szükség esetén urgens endoszkópos vizsgálatát vagy átvételét megszerveze. Munkaidőn túl a gasztroenterológus készenléti ügyeletet látja el ezen feladatokat. A nem sürgős esetekben járóbeteg rendelésre klinikánk diszpécseri jegyzik elő a beteget, endoszkópos vizsgálatra pedig endoszkópos asszisztenseink adnak időpontot mindkét telephelyen.

Dr. Vincze Áron egyetemi docens

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Gasztroenterológiai Munkacsoport vezetője

Dr. Pakodi Ferenc klinikai főorvos

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Endoszkópos Labor vezetője

A Kórélettani és Gerontológiai Intézet diákköri hírei

Intézetünk tudományos diákkörös hallgatói az elmúlt időszakban is igen aktív kutatási tevékenységet végeztek. Ezt jelzi az is, hogy kutatási eredményeiket számos hazai és nemzetközi konferencián sikerrel mutatták be.

A Magyar Idegtudományi Társaság védnöksége mellett, dr. Karádi Zoltán vezetésével, Pécsen 2010. január 21-23. között megszervezett IBRO International Workshop keretében hat hallgatónk (Barcza Zsófia, Rostás Ildikó, Andreas Schmidt, Sipos Veronika, Springó Zsolt és Szabad Árpád) mutatta be poszterét a mikrocirkulációtól, a hipotalamikus melanocortin rendszer életkor- és testösszetétel-függő hatásain át, a szomatosztatin 4-es receptorok éhezési hipometabolizmusban játszott szerepéig terjedő témakörökben.

A nagy tudású előadókat felvonultató remek hangulatú kongresszust követően, diákkörös hallgatónk – a nagyszámú pécsi csapat tagjaként – részt vettek a márciusi XVII. Marosvásárhelyi TDK Konferencián. A pécsi résztvevők között, a diákok mellett előadást tartott pl. Komoly Sámuel professzor, illetve dr. Csiky Botond is. Hallgatónknak Marosvásárhelyen lehetőségük nyílt arra, hogy előadás formájában prezentálják időközben egyre bővülő eredményeiket. A szakmai programok mellett, a szervezők jóvoltából kirándulhattak Nagyszebenbe, a 2007. év egyik Európa Kulturális Fővárosába. A sikeres marosvásárhelyi előadásokat és lelkes, részletekbe menő megbeszéléseket követően 2010. április 15-17. között vállalták a megmérettetést a házi TDK konferencián. Az Élettan-Kórélettan szekcióban Tanai Edit „Antioxidáns anyagok hatásosságának összehasonlítása izolált mikroereken” című előadásával II. helyezést ért el.

Időközben Barcza Zsófia, Andreas Schmidt és Szabad Árpád (utóbbi két hallgató a PTE ÁOK támogatását elnyerve) 2010. március 24-27. között a Zágrábi Egyetem orvoskarán szervezett CROSS 2010 nemzetközi TDK-konferencián is részt vett.

Pécsi résztvevők a XV. Korányi Frigyes Tudományos Fórumon (balról jobbra): Barcza Zsófia, Sándor Barbara, Andreas Schmidt, Benkovics Barbara, Nagy Péter

Tore Schjottelvik a pozsonyi Comenius Egyetem martini/túrócszentmártoni Jessenius Orvoskarának 2010. április 28-29-én rendezett XXXI. Nemzetközi Tudományos Diákkonferenciáján adott elő. Végül a XV. Korányi Frigyes Tudományos Fórumon (Budapest 2010. április 29-30.) Alapkutatás kategóriában Szabad Árpád és Rostás Ildikó II. díjat, Barcza Zsófia és Sipos Veronika, valamint Gara Edit és Márki Alex különdíjat nyert. A pécsi résztvevők között Alapkutatás kategóriában III. díjat kapott Horváth Gábor, Operatív kategóriában II. díjat nyert Burkus Máté és Nagy Máté, különdíjas lett Jancsik Veronika Ágnes.

Büszkék vagyunk diákkörös hallgatónk teljesítményére.

Dr. Balaskó Márta

Idézet a **LÉGIMENTŐSZOLGÁLAT** tagjaitól:

„Bárcsak egyszer azt olvashatnánk az Orvostudományi Hírmondóban, hogy átadták a helikopter leszállópályához vezető járdát, és nem kellene a beteggel itt botladozni a sártengerben!”

Lejegyezte és fotózta: Rodler Miklós

A Környey Társaság tudományos ülése

A Környey Társaság évi tudományos ülésére 2010. április 23-án került sor a Pécsi Akadémiai Bizottság Klinikai Kutatási Szakbizottságával közös rendezésben. Az ülés kezdete előtt, az egybegyűlt ünneplő közönség körében, a Neurológiai, Pszichiátriai és Idegsebészeti klinikai tömbben dr. Reuter Kamilló és dr. Környey István emléktáblájára koszorút helyezett el dr. Kopa János címzetes egyetemi tanár, a Környey Társaság elnöke, a Társaság és a tisztelők nevében.

Az ünnepi tudományos ülésen a PAB székházában az elnöki köszöntés után örömteli eseményre került sor: Pálffy György professzor urat, a Neurológiai Klinika nyugalmazott igazgatóját köszöntötte 90. születésnapja alkalmából dr. Komoly Sámuel, a Klinika jelenlegi igazgatója. A program ezt követően a hagyományoknak megfelelően megemlékező, és felkért tudományos előadásokkal folytatódott. Dr. Poór Gyula nyugalmazott neurológus osztályvezető főorvos (Mohács) a Környey Társaság történetéről tartott élvezetes előadását a Környey Emlékfa díjak átadása, és a díjazottak előadása követte. Környey Emlékfa díjban részesült Révész Tamás (Professor of Queen Square Brain Bank, Dept. of Molecular Neuroscience, Institute of Neurology, London), és dr. Garzuly Ferenc címzetes egyetemi tanár, a Vas Megyei Markusovszky Kórház nyugalmazott osztályvezető főorvosa. Révész Tamás a „A neurodegeneratív betegségek korszerű neuropathológiai szemlélete” című előadással, dr. Garzuly Ferenc pedig „Egy különleges amyloidosis felderítésének története” című előadással köszöntö meg a díjat.

Ezt követően felkért tudományos előadásokkal folytatódott a tudományos ülés: dr. Kovács Gábor Géza (intézetvezető főorvos, Klin. Institut für Neurologie, Wien, és SE-ÁOK Neuropatologia és Prion Referencia Központ) „Újabb eredmények prionbetegségek kutatásában”, dr. Veres Róbert (c. egyetemi tanár, Budapest) „Gondolatok a craniocervicalis átmenet megbetegedéseinek sebési kezeléséről” és dr. Tajti János (egyetemi docens, Szeged) „Neuropeptidok szerepe a migrén kórfolyamatában” című előadásokat hallgattuk meg.

Majd a Környey Emlékérem díj átadására, az idegtudományban kutatómunkát végző 40 év alatti pályázók pályamunkájának értékelésére került sor. A pályázatok értékelését négy neurológus, idegsebész, illetve pszichiáter egyetemi docens (DE, PTE, SE, SZTE) vállalta. A négy pályázó (DE, PTE, SE, SZTE) közül a 2010. évi díjat dr. Fehér Gergely (PTE, Neurológiai Klinika) nyerte el „Hemorheológiai paraméterek szerepe a thrombocytá aggregáció gátló terápia hatékonyságában” című pályamunkájával. (A pályázatok a Környey Társaság honlapján: <http://neurology.pote.hu>, Környey Társaság, megtekinthetők). A díjazott előadásban ismertette legfontosabb eredményeit.

A Társaság Kopa János címzetes egyetemi tanárt kérésére past-presidentnek, és új elnöknek dr. Illés Zsoltot választotta meg.

A tudományos ülés fogadással, baráti beszélgetésekkel ért véget.

Dr. Illés Zsolt, Neurológiai Klinika
Fotó: Verébi Dávid

Dr. Pálffy György professzor, a Neurológiai Klinika ny. igazgatója

Dr. Révész Tamás Környey Emlékfa-díjas

Dr. Kopa János, a Környey társaság leköszönő elnöke és dr. Garzuly Ferenc c. egyetemi tanár, Környey Emlékfa-díjas

Meliorisz Béla

Makárhegyi versek

1.

Krisztus fájdalma
feszül a tájra

Törött venyigék őrzik
a szüreti kedvet
s bánattól öregednek a tőkék

Fentről az úton
egy pergamen arcú asszony jön
ócska taligával

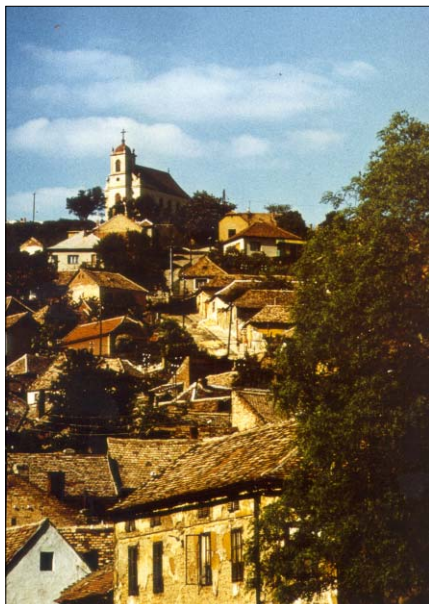
Narancsok lilák
villódzása:
csobbanás utáni remegés
lenn a város

2.

Ma délután
a szőlőhegyen járt
a kedves

Sugaras fűtökkel
madarak énekes kedvével
tért meg
Fején kendővel
napbarnított arccal áll előttem
az ujjai hegyét
lágykék erekkel átszőtt
szemhéját csókolom

Eretnek bánattal
markolok a hajába
mert már az asszonyt szeretem
aki bolondos
fehér harapással szeret

Tisztelt Olvasók!

Sólyom Katalin színművésznő ötlete nyomán, a Jelenkor honlapján (<http://www.jelenkor.net/main.php?disp=versek>), március 31-ig szavazni lehetett kedvenc, pécsi ihletésű versünkre. Az eső tíz legtöbb szavazatot az alábbi négy költő művei kapták, a legtöbbet Csorba Győzőéi, a tíz között 6 verse szerepel. Az alábbiakban olvashatják az első, a második, az ötödik és a hetedik helyezett költeményeket. A nyertesek egy költészet-napi, Versben élő Pécs című est keretében hangzottak el, a Művészetek Házában.

Kiss Tamás
könyvtáros

Csorba Győző

Séta és meditáció

A kényes őszi nap mindenhová elér.
Ennyi fény, ennyi fény! Ez már a fény
utolja.
Rezgő fényoszlop a jegenye, óvatos
forrás iparkodik lábánál, hangja sincs.

A koporsóra itt nem gondol senki; hal-
hatatlan
hittel építi házát, erősíti és béleli.
Gyanútlan sétáló, számat tátom mindunta-
lan.

Ifjúkoromban váltig undorodtam:
kaloda-város, börtön-város, sivatag-város.
Nagyon sajnáltam magam érte.

Ház nőtt az üres telkeken, a dombokon, a
réteken.
A bulgárkertek salátái, káposztái, zöldségei
házakká változtak, s ahol a labdát rúgtuk, a
gyakorlótér roppant gyeplégyzöge.

A hűtlen bűnhődik: a régít sem felejtheti,
az is benne van, ami nincs,
az is benne van, ami van:
most a hűnél hübbnek kell lennie.

Nagy kerekeshidak, piaci bódék,
konflisok a Széchenyi téren,
árkok, eperfák, öreg temető,
fatelep, tehéncsorda, búzaföld,
kanyargós rödlipálya-lejtők,

madarak- és fák-napja, régi Tettye,
kaszánya-ablakok alatt komiszkenyérért
siránkozó kölykök, vaskos beszédű,
kopott lányok...

Bennem van minden, ami nincs,
s bennem van minden, ami van.

Ó bűvölő város, sokarcú,
ha kérdeznék, nem tudnám, hogy milyen
vagy.

Nyugalmak, zajok fészke,
kőszürke és levélzöld,
hegyen hivalkodó, völgyben rejtőzködő,
tegnapelőtti és holnaputáni,
makacs munkás, kéjjel lustálkodó,
öl-puha, aszkéta-rideg,
aggastyán-bölcs, kamasz-melldöngető:

ha kérdeznék, nem tudnám, hogy milyen
vagy.

Nekem: A VÁROS mindörökre.

Ennyi fény, ennyi fény! Ez már a fény
utolja.

Az ős kirakta foltjait a tájra.
Ölében viszi a Mecsek a télbe
embereid és házaid.

Halmai Tamás

Három Janus-arc

Takáts Gyula emlékének

Fordul a fény

Nincs még fecske e tájon, az életet ellepi álom,
barbár pannon idő – hajnali hólepedő.
Még a poéta, a püspök szelleme sem nyújt üdvöt,
mégis: a mandulafát az melegítheti át. –
Minden igaz. Csoda minden. Szent, aki a boldog a nincsenben.
Kincse ma délen a domb temploma: télen a lomb.
Fordul a nap, fut a hónap, s évszaka jön suta szónak:
fordul a fény, fogy a fagy – téli tavasz fia vagy.

Mécs és tenger

Messzi világ a varázsos: messze világol a város;
hol tűz, hol puha mécs, most úr, most csupa Pécs.
Széchenyi tér, Mecsek-oldal, zeng a madár- meg a bordal,
végre robog, ha mi megy, égre lobog Havihegy,
lobban a Zsolnay-gyár is, jobban a holnap kláris,
s tenger a Jókai tér, partja hajókat ígér. –
Kétezer és nyolc évvel Krisztus után fals hévvel
délzaki térzene, tánc lett a tudós reneszánsz.

Hajnali húrok

Mennyi a vers, a poéta, mennyei köztük a séta!
hallani – angyali zsúr –, pendül a hajnali húr.
Janust Csorba köszönti, Weörest Babits újra leközi –
négyesüket megadón nézi a négyfejű dóm.
(Fekszik a test, de a szellem fölkel a végzete ellen,
és magasulva megáll Isten lábainál.
Őrzi a Gazda az őrzőt. Mert aki jambust őrzött,
immár mennyei őr – sírja csak enteriőr.)

Bertók László

A város neve

Quinque, fünf, penthe... Templom? Egyház?
Öt sírkápolna ezerhatszáz
év mélységéből? Halottak háza:
öt sírkamra csak? Meggyalázva,
kifosztva, kiürítve, újratöltve,
hunnak, germánnak, avarnak, szlávnak,
pogány magyarnak mindörökre?
A túlhalás szükségalakása?
Ami fölötte élet, tető,
lerombolható, fölépíthető,
de szent a hajléka a halálnak?

Mi tartotta meg? Kő? Téglá? Festmény?
Noé képe? Dánielé? A mész? A keresztény
Isten? A barbárok hite a túlvilágban?
A gyakorlati érzék, a mindig halál van?
Mi azt az ötöt? Addig, amíg
István király ezerkilencben itt
püspökséget alapít?
A városban, amely az oklevélben
Quinque Ecclesiaenek neveztetik?
S mi azóta is? A földmélye béke?
A magasság? A túlélés erélye?

Quique, pet, pec, Pécs... Ötöt? Kemencét?
A város magyar neve... Mit jelent Pécs?
Török, szláv számnév? Kemence? Szikla?
Az összes együtt magyarosítva?
Jelent valamit? Ötből kemence?
Ha így értelme lett, akkor miért ne?
Élők műve a festett sír, a szarkofág,
a halottak hült helye, a képes medáliák
a boltozaton, a föld alatti paradicsomkert...
Az élő élet keres, a nyelvben is embert.
Jaj annak, aki megöli a fantáziát.

Mennyország? Pokol? Világörökség?
Hány esztendő a betájolt öröklét?
Ezer, kétezer? Órák? Napok?
Amíg ember él, s benne a halott?
Amíg festményben, városban, névben
Elképzelhető, hogy volt és lesz Éden?
Amíg egy örült robbantani fog?
Honnan az égett bőr-, a szőr-, a füstszag,
Ami a gondolat résein fölcsap?
Érzel-e mindenkit, aki egyszer itt élt?
Hiszed-e, hogy ötezerben is lesz Pécs?

PATHOGENOMICS – from Basic Research to Application

Az Orvosi Mikrobiológiai és Immunológiai Intézet 2010. április 22-24. között „PATHOGENOMICS – from Basic Research to Application” címmel nemzetközi konferenciát szervezett. Társ-szervezők: Európai Mikrobiológia Társaság (FEMS), Network of Excellence (NoE), ERA-NET-Pathogenomics, Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Mikrobiológiai Társaság. A dr. Emödy Levente, mint házigazda által szervezett konferencián közel 100 résztvevőre számítottak, de az izlandi vulkáni tevékenység hatására ez 80 főben realizálódott. Ennek ellenére a számos elismert, illetve fiatal kutató részvételével zajló konferencián a bakteriális patogenezis me-

chanizmusainak, molekuláris és genomi összefüggéseinek megtárgyalása zavartalanul napirendre került. A szakmai programokat kulturális és gasztronómiai rendezvények gazdagították, mint a Dómban tartott orgonakonzert, vacsora a Pezsgőházban, vilánykövesdi borkóstoló és a történelmi belvárost felölelő idegenvezetés. A konferencián átadták az ERA-NET Pathogenomics eseményként odaítélésre kerülő PhD-díjait. A 17 nemzet kutatóit vendégül látó rendezvényen a három legjobbnak ítélt poszter díjainak egyikét a nemzetközi zsűri döntése alapján Szijszák Valéria nyerte. „The role of minor antigens in the formation of protective immune response against shigellosis” (Valéria Szijszák, Leven-

te Emödy, Tibor Pál, Gábor Nagy) című prezentációjával. A PTE Orvosi Mikrobiológiai és Immunológiai Intézete munkatársai által prezentált további eredmények: Előadás: Gábor Nagy, Levente Emödy – RfA: A global virulence regulator in *Enterobacteria*; Poszter: Szilvia Melegh, Zoltán Tigyi, György Schneider, Levente Emödy – Biofilm formation and type 3 fimbria production by extended spectrum beta-lactamase producing *Klebsiella pneumoniae* strains; Judit Kovács, Balázs Beer, Levente Emödy, György Schneider – Virulence potential of inpatient *Campylobacter jejuni* isolates in South-West Hungary.

Dr. Schneider György

ILCO 2010 A fogyatékkal élők pszichológiai és társadalmi rehabilitációja

A Magyar ILCO Szövetség és a Pécsi Tudományegyetem Pszichológia Intézete közös rendezésében, 2010. április 22-23-án, a PTE Bölcsészettudományi Karán kétnapos konferenciát tartottak a komplex rehabilitáció témakörében.

Az idei konferencia főtémája a krónikus és súlyos betegségben szenvedők rehabilitációjának pszichológiai aspektusa volt. A rehabilitáció pszichoszociális vonatkozásai gyakran nem kapnak kellő figyelmet, annak ellenére, hogy a rehabilitáció eredményességét legalább annyira befolyásolják, mint a testi betegség megfelelő orvosi kezelése. A téma gyakorlati fontossága miatt örömdetes volt látni, hogy a konferenciát nagy érdeklődés mellett tartották meg. Az interdiszciplináris rehabilitációs tevékenység mindegyik területe képviseltette magát: a résztvevők között orvosok, pszichológusok, szociális munkások, diplomás nővérek, testnevelők, a civil szervezetek képviselői egyaránt voltak.

A terület jövője szempontjából biztató, hogy a résztvevők között megjelent egy, a gyakorlatban és a kutatásokban is elkötelezett fiatal szakembertárs.

Az Általános Orvosi Kar Magatartástudományi Intézete több előadással is képviseltette magát a konferencia programjában.

Tiringer I., Németh K., Strasszné Bánki C.: Malignus betegségben szenvedők megküzdése és életminősége.

Hoffmann K., Németh K., **Tiringer I.**, Deli B.: Sztómával élő betegek életminőségét befolyásoló tényezők.

Karádi K., Horváth D., **Kállai J.**: Traumatikus agysérültek rehabilitációjának pszichoterápiás alapjai

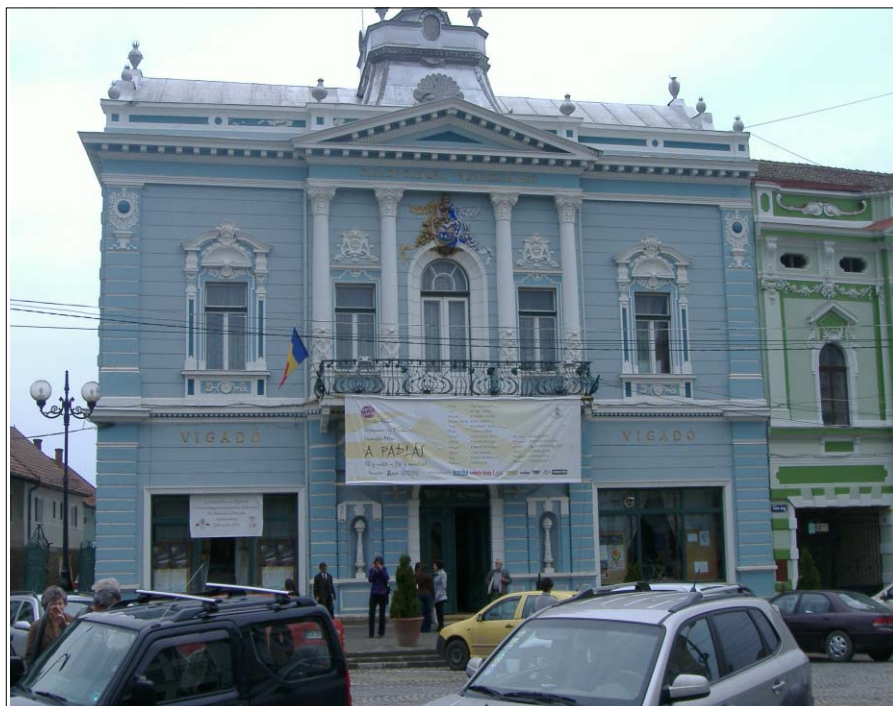
Horváth D., **Karádi K.**: Neuropszichológiai károsodást szenvedett stroke-betegek kognitív tréningje

Dr. Tiringer István

Beszámoló az Erdélyi Múzeum-egyesület Kézdivásárhelyen megrendezett tudományos üléséről

Az Orvostudományi Hírmondó olvasói legutóbb tavaly májusában olvashattak tudósítást az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály üléséről. Az Egyesület tavaly ünnepelte alapításának 150. évfordulóját, melynek céljával a magyar történelem tárgyi és írásos emlékeinek összegyűjtését és tudományos feldolgozását jelölték meg, valamint a tudományok művelését és magyar nyelven történő terjesztését. Az Egyesület 1906-ban alapította meg szakosztályait, ekkor kezdte meg működését az orvostudományi is. Az egyesület és szakosztályai a II. világháborút követő években szüntették meg tevékenységüket. Az orvostudományi szakosztály 1990-ben alakult újjá, 1991-ben tartottak először tudományos ülést, így az idei a XX. tudományos ülés volt, amelyet Kézdivásárhelyen rendeztek meg, 2010. április 22-24. között.

Az első napon továbbképző előadásokat hallhattak a résztvevők, orvostudományi, gyógyszerészeti és fogorvostudományi témakörökben. A gyógyszerészeti továbbképzésen dr. Perjési Pál egyetemi tanár (ÁOK Gyógyszerészi Kémiai Intézet) „A gyógyszer-metabolizmus és néhány nem kívánt gyógyszerhatás összefüggései” című előadás megtartására kérték fel. Az orvostudományi továbbképzés megszervezésére e sorok írójának adtak lehetőséget. Ezen az alábbi előadások hangoztak el: dr. Helyes Zsuzsanna egyetemi docens (ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet): A fájdalomcsillapítás farmakoterápiája: múlt, jelen és jövőbeli perspektívák; dr. Pintér Erika egyetemi tanár (ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet): Új típusú gyulladásgátló gyógyszerek kifejlesztési lehetőségei; dr. Kereskai László klinikai főorvos (Patológiai Intézet): A vérképző daganatok komplex diagnosztikája a Pécsi Patológiai Intézetben, és végül a beszámoló írója a máj és pancreas CT vizsgálatáról tartott előadást, megemlítve a májbetegségekben alkalmazható intervenciós radiológiai beavatkozásokat is. Néhány héttel korábban a kari tudományos szak-

Vigadó, a konferencia helyszíne

Az előadók (jobbról balra): Kereskai László, Helyes Zsuzsanna, Pintér Erika, Weninger Csaba

osztályülésen is bemutatott eset ismertetése is sor került az onkológiai és patológiai szekcióban (Weninger Cs., Szabó I., Tornóczky T.: Vena cava inferiorból kiinduló, halált okozó hasi daganat esete). E szekcióban a beszámoló írója a Marosvásárhelyi Egyetem patológus professzora, dr. Jung János mellett üléseelnökként is szerepelt.

A következő másfél nap alatt számos szekcióülés fogta át a medicina és gyógyszerészet részterületeit. Kb. 450 regisztrált résztvevő közül 42 előadó az anyaországból érkezett, több mint 170 dolgozat bemutatására került sor. A poszterszekcióba több, mint 20 munkát vettek fel. A programfüzetben még további pécsi részvétel nyomára lehetett bukkanni: Boris Gyöngy-

vér, Papp Nóra (ÁOK Farmakognóziai Intézet) előadása a székelyföldi népi gyógyvismeretről szólt, az első szerző TTK-s TDK hallgató. Dr. Papp Nóra és munkatársai a Pécsi Tudományegyetemen zajló etnobotanikai kutatások eredményeit foglalták össze egy további előadásban.

Kézdivásárhellyel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a város főterén Gábor Áron szobra áll, aki bár nem a városban született, de az 1848-49-es szabadságharc alatt tevékenysége a városhoz köti, nagy tisztelet övezi. A várostól néhány km-re található a Csíki-havasok és a Torjai-hegység közötti átjáró, Nyerges-tető. Itt zajlott le egy ütközet 1849 nyarán, Tuzson János kb. 200 székely katonájával védte a hágot többezres orosz, kozák csapattal szemben. A túlerő végül legyőzte őket. Ennek emlékére már a XIX században emlékművet emeltek, az elmúlt években kopjafák is emlékeztetik az arra járókat az eseményekre. Kányádi Sándor versének idézete olvasható az emlékmű elé emelt székelykapura: „meg nem adta magát székely, mint a szálfák, kettétörték”.

Európa légi közlekedését a közel-múltban az izlandi vulkánkitörés teljesen szétzilálta, lehetetlenné tette. Nem közismert, hogy hozzánk talán legközelebbi pont Székelyföldön, Kézdivásárhely közelében lévő Szent Anna-tó is a – már nem működő – vulkáni tevékenység tanúja, a tó vize a vulkán kürtőjében gyűlt össze.

A rendezvényt dr. Egyed-Zsigmond Imre professzor által irányított szakosztályvezetőség és dr. Kelemen András, a Kézdivásárhelyi Kórház igazgatója szervezte. Ismereteink szerint a szakosztály következő ülésének helyszíne a határhoz közeli Szatmárnémeti lesz, 2011. áprilisában. E rendezvényekről rendszeresen író krónikás nem tudja, hogy a Hírmondó olvasói kedvet kaptak-e a részvételre, úgy érzi, hogy a Kézdivásárhelyt megjáró „delegátusok” nagy valószínűséggel jövőre is elutaznak majd!

Dr. Weninger Csaba
Radiológiai Klinika

Új lehetőségek és módszerek az egészségügyi orvoscépzésben

A „Minőségi tudás előállítása és átadása az egészségügyi- és orvoscépzésben. Válasz a XXI. század új kihívásaira” című HEFOP-3.3.1.-P-2004-06-0014/1.0 sz. pályázati projekt, amelyet 2005 és 2008 között hazánk négy orvoscépző intézménye a Debreceni Egyetem koordinálásával valósított meg, ebben az évben harmadik fenntartási évébe érkezett.

A projekt során számos minőségügyi és oktatásfejlesztési továbbképző kurzus tematikáját dolgozták ki közösen az egyetemek, melyek közül egy-egy napos és többhetes képzések lebonyolítását is megvalósították. A képzések nagy sikerrel és érdeklődéssel zajlottak, mivel korábban ilyen tematikájú és témájú továbbképzésekre nem nyílt lehetőség.

A nagy érdeklődésre való tekintettel, ötödik alkalommal került megrendezésre 2010. március és április hónapjaiban a Pedagógiai képzés az orvoscari oktatók számára c. továbbképzés, melyet az ÁOK Doktori Tanács **dr. Róth Erzsébet** egyetemi tanár vezetése alatt akkreditált.

A három modulból álló kurzuson a kurrikulum, a tanítás és tanulás, továbbá az értékelés témákban hallhattak előadásokat a résztvevők, akik az előadások közben saját tapasztalataikat és javasolataikat is megoszthatták az oktatókkal.

A résztvevő oktatók visszajelzéseiket tekintve sikeresen „megfertőződtek” az oktatás szeretetével és azzal, hogy fontos legyen számukra az, amit és ahogyan oktatnak előadás-saikon, szemináriumukon és gyakorlatukon.

A mindhárom modulon résztvevők az igazolás és a tananyag elektronikus CD-melléklete mellett hat PhD kreditpontot is kaptak.

A kurzus előadóinak ezúton is köszönjük, hogy elvállalták a projekt folytatását. Ebből is látszik, hogy mennyire elkötelezett oktatók.

A kurzus fő előadói: **dr. Róth Erzsébet, dr. Bukovinszky Anna, dr. Füzesi Zsuzsanna, Kittkáné Bódi Katalin, dr. Lantos János, dr. Szekeres Péter.**

A kurzus további előadói: **dr. Barabás Katalin** a Szegedi Tudományegyetem, **dr. Molnár Péter** és **dr. Pék Győző** a Debreceni Egyetem, **dr. Csernus Valér, dr. Pótv László, dr. Rébék-Nagy Gábor, dr. Somogyiné dr. Végh Mária** a Pécsi Tudományegyetem részéről.

A kurzus résztvevői tisztelettel emlékeztek **dr. Lengvári Istvánra**, aki a minőségi oktatás híve volt.

A pályázat célkitűzésének értelmében a továbbképzéseknek a jövőben is folytatódnia kell, a HEFOP-3.3.1.-P-2004-06-0014/1.0 sz. projektről, az eredményeiről, a bizottsági tagokról és a jövőben indítandó képzésekről további információt nyújt a weboldal.

Bognár Rita
pályázati menedzser

Dr. Róth Erzsébet
egyetemi tanár

Dr. Melegh Béla
egyetemi tanár
projekt koordinátor

Az orvosi laboratóriumi és képző a klinikai laboratóriumi kutató

TÁMOP 4.1.2-08/1/A-2009-0054

Kedvezményezett:

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM KONZORCIUM

Főkedvezményezett:

Pécsi Tudományegyetem (7633 PÉCS, Szántó Kovács János u. 1/B)

Konzorciumi partnerek:

Debreceni Egyetem (4032 DEBRECEN, Nagyerdei krt. 98.)

Medicina Könyvkiadó Zrt. (1072 BUDAPEST, Rákóczi út 16.)

A projekt célja egyrészt, a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara, Klinikai Központja, Laboratóriumi Medicina Intézete és a Debreceni Egyetem együttműködésében Magyarországon elsőként az Orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus alapképzési szakra épülő MSc. *Klinikai laboratóriumi kutató (KLK) mesterképzési szak* bevezetése, és az ehhez szükséges tananyagtartalom (hálótér, tantárgy tematikák, óravázlatok, 4 tantárgy jegyzetének) on-line modul rendszerű kifejlesztése. Másrészt a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara és a Debreceni Egyetem összefogásában egy *egységes, részletes, online elérhető és frissíthető diagnosztikai képző számos területét felölelő e-tankönyv, radiológiai lexikon* létrehozását végezzük el (OLKDA).

Klinikai laboratóriumi kutató mesterképzési szak on-line, modul rendszerű tananyagfejlesztése

A képzés a magyar kétféleképes felsőoktatási rendszerben hiánypótló mesterszakként jelenik meg. Az orvosi biológiai és diagnosztikai kutatási módszertan területén az orvosi laboratóriumi analitikus szak szakirányával található bizonyos tudományági átfedés. Az e szakon elsajátított ismeretek azonban csak a klinikai kutató MSc képzés megalapozását jelentik. A biológus szak molekuláris biológus szakirányában elsajátított módszertani területek egyes moduljai e képzés során is előkerülnek. A népegészségügyi felügyelő képzés területéről elsősorban a biostatistikai és az epidemiológiai modulok hasznosíthatók. A diagnosztikai orientációjú klinikai kémikus képzés egyes alapoó képzési moduljai mutatnak részleges hasonlóságot a jelenleg tervezett képzéshez. Mindez azonban csak a képzés egyes moduljainak az átvételét, s a klinikai kutatásokhoz szükséges speciális ismeretanyagba történő beillesztését, illetve annak kiegészítését jelenti. A létesítendő szak egyik korábbi egyetemi végzettségnek sem felel meg.

On-line képző diagnosztikai tankönyv, radiológiai lexikon létrehozása

Jelenleg hazánkban néhány, részben már elavult diagnosztikai képző tankönyv hozzáférhető nyomtatott formában és néhány adatbázisban főleg esetbemutatók találhatók oktatási céllal. Ezek korlátozott tartalmúak és a képi adatok is csupán néhány felvétel számra korlátozottak. Véltetően egy egységes diagnosztikai képző

Dr. Lampek Kinga, projektmenedzser köszönti a nyitórendezvény résztvevőit. A képen láthatóak: dr. Bogner Péter, dr. Lampek Kinga, dr. Kovács L. Gábor, dr. Muszbek László, Farkasvölgyi Frigyesné

Dr. Muszbek László professzor (Debreceni Egyetem) köszönti a projekt nyitórendezvény vendégeit.

képző tankönyv támogatja azt a törekvést is, hogy egy országosan egységesen alkalmazott graduális és posztgraduális képzés alakuljon ki, mely tartalmában és minőségében a nemzetközi standardoknak megfelel. Az online módon hozzáférhető tankönyv és lexikon földrajzi területtől függetlenül internet segítségével elérhető.

diagnosztikai analitikus alapképzési szak és mesterképzési szak tananyagfejlesztése

Az online diagnosztikai képkalkotó tankönyv kialakítása hatékonyan segítené a radiográfus hallgatók klinikai esetekkel való „találkozását”, mely sok esetben több éves munkavégzés után alakul csak ki, egyben segítséget jelent a munkavégzés során felmerült kérdések, problémák megoldására. Az online tankönyv a radiográfusok graduális oktatásán kívül a posztgraduális képzésben és az élethosszig tartó tanulásban is felhasználható. (Ugyancsak felhasználható a medikus képzésben, valamint szakorvosjelöltek és szakorvosok továbbképzésében.) Az online diagnosztikai képkalkotó tankönyv ellentétben a nyomtatott tankönyvekkel a bemutatott esetek,

vizsgálatok teljes képanyagát tartalmazza radiológiai szempontból teljes értékű képek formájában.

Bővebb információ:

Projektmenedzser: Dr. Lampek Kinga
Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar
Kari Pályázati Iroda
tel./fax: +36 72 535-980
email: kinga.lampek@etk.pte.hu

Közreműködő Szervezet: OKTATÁSI ÉS KULTURÁLISMINISZTERIUM
TÁMOGATÁSKÉZELŐ IGAZGATÓSÁGA
(1055 BUDAPEST, Bihari J. u. 5.)

Irányító Hatóság: NEMZETI FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG
HUMÁNERŐFORRÁS PROGRAMOK IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kórházi gyógyszerészek XVII. kongresszusa

Zalakaros, 2010. április 16-18.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete 2010. április 16-18-án Zalakaroson tartotta a hagyományosan kétévente megrendezésre kerülő kongresszusát. A rendezőség szlogennek a „Generációk találkozóhelye” címet választotta, ami a helyi gyógyfürdő miatt nem is meglepő.

A háromnapos kongresszuson 39 előadás hangzott el, amelyet követően Szakmapolitikai Fórum keretében került megvitatásra a kórházba behozott gyógyszerek problematikája, valamint az utóbbi időszakban az egészségügyi ágaztnál (is) tapasztalható – és a kórházi gyógyszerellátást sem kímélő – kritikus időszak válságmenedzselése. A tudományos programot szerény méretű szakkiállítás egészítette ki.

Néhány jellemző adat a zalakarosi tudományos rendezvényről: a kongresszus regisztrált résztvevőinek száma meghaladta a 300-at, a előadások száma a prekongresszusi szimpózium előadásaival együtt 39 volt. A sikeres lebonyolítást egyébként 21 cég támogatta, illetve 14 kiállító cég tette még hasznosabbá és színesebbé a rendezvényt.

Pre-kongresszusi Szimpózium

A kongresszus hivatalos megnyitóját megelőző délelőtti szimpózium zajlott az „Orvosi képzés: diagnosztikai módszerek, izotóp diagnosztika, kontrasztfokozók” témakörben. A szimpózium keretén belül négy előadás hangzott el a téma kiemelkedő hazai szakembereinek tolmácsolásában.

A rendkívül szemléletes előadások a nukleáris medicina radiológia diagnosztikában és terápiában elfoglalt jelentőségét mutatták be. A kórházi gyógyszerészek számára különösen hasznos és a napi munka minőségét javító ismereteket jelentett a kontrasztfokozók komplett áttekintése.

Megnyitó ünnepség

A kongresszus ünnepélyes megnyitójára április 16-án 13 órakor a Hotel Karos Spa Konferenciatermében került sor. A megnyitó beszéd utalt rá, hogy meglehetősen régen, közel negyed évszázada – 1987. március 26-28. között Zalaegerszegen – volt utoljára ebben a térségben kórházi gyógyszerészeti országos rendezvény, ami a helyszín kiválasztását jelentősen befolyásolta. A kongresszus hivatalos témái nemcsak a hazai, hanem az uniós országok gyógyszerészeit is egyaránt foglalkoztatják.

A kongresszus fő témája és mottója a jelenlegi szakmai és gazdasági helyzetben önként adta magát: „Kórházi betegellátás válság idején”. Napjainkban számos problémával kell szembenoznünk, és azokra kölcsönösen elfogadható megoldást keresnünk úgy, hogy a betegellátás lehetőség szerint zavartalanul működjön. A problémák sajnos megsokszorozódtak a válság kapcsán, így már szinte megszokottá (de nem elfogadhatóvá) vált, hogy a napi hírekben folyamatosan hallhatunk, vagy olvashatunk arról, hogy a kórházak többsége pénzügyileg az összeomlás határán áll. Ebből következik, hogy csak a folyamatos megszorítások, népszerűtlen menedzsmenti döntések erőltetik ki a rövid távú túlélést, és ezek a megszorítások érzékenyen érintik a gyógyszerellátást is. A kórházi gyógyszerészek azonban biztosak abban, hogy munkájukra szükség van és lesz a jövőben is, és tö-

retlen meggyőződéssel vallják, hogy csak azokban a kórházakban biztosítható színvonalas gyógyszerellátás, ahol a kórházi gyógyszerészek speciális tudását és aktív együttműködését igényli az intézményi vezetés.

A rendezvény szakmai programját összeállító Tudományos Bizottság nem volt könnyű helyzetben, hiszen a szakmánk körül zajló események, folyamatos változások, finanszírozási és létszám problémák a kollegák figyelmét elterelték a tudományos élet irányából, hiszen elsődleges cél jelenleg mindenki számára a túlélés, a talpon maradás.

Az említett nehézségek ellenére bejelentett 39 előadás előre vetíti az elkövetkezendő napok szakmai hasznosságát.

Kitüntetések

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet előterjesztésében kitüntetések átadására került sor a kimagasló szakmai és társadalmi munkát végző kollégák részére.

APTE KK Központi Klinikai Gyógyszertár munkatársa, *Hornyák Judit* a pécsi egyetemi klinikák gyógyszerellátása során végzett színvonalas szakmai munkájáért, a kórházi gyógyszerformulárián alapuló klinikai gyógyszer-gazdálkodás, valamint a gyógyszerterápiás bizottságok szakmai és gazdasági gyógyszerértékelési metodikáinak kialakítása terén mutatott kiemelkedő tevékenységéért a *Kiváló szakmai munkáért* kitüntetést kapta.

A kongresszus tudományos programja

Az ünnepélyes megnyitót követő, egészségügyi politikával foglalkozó előadások főbb üzenetei a következők voltak: elsődleges a társadalmi bizalom helyreállítása, a valós értékmérés megteremtése. Létszükséglet az egészségügyből kivont tőke visszaforgatása és egy pontos elemzést követően – megfelelő struktúra átalakítással – a betegellátás minőségi pályára való állítása. Nagy valószínűséggel prognosztizálható, hogy az egészségügy fejlődése jelentősen hozzájárul a gazdaság fellendüléséhez.

Az „Egészségpolitika” blokk moderátora Botz Lajos professzor volt. Külön kiemelés érdemel Rácz Jenő, a Magyar Kórházszövetség elnökének előadása, amiben az egészségügyi reformok menetét egy – sajnos igen tanulságos – állatmese keretében mutatta be.

A toxikológiai ülésszak során a kémia és a természetes eredetű gyógyszerek, étrendkiegészítők potenciális és tényleges mérgező tulajdonságait foglalták össze az előadók. A PTE részéről két előadás is elhangzott: Perjési Pál professzor Gyógyszerészeti Kémiai Intézet vezetője a gyógyszermetabolizmusról és gyógyszertoxicitásról, Szabó László Gyula professzor, a Farmakognózi Intézet professzora pedig a napjainkban annyira népszerű gyógynövény-készítmények alkalmazásának lehetséges veszélyeiről tartott előadást.

A kialakult mérgezések során alkalmazandó szerekre vonatkozó – nemzetközi – ajánlások áttekintése alapján a hazai helyzet nehézségei is bemutatásra kerültek. Tény, hogy a mérgezések ellátására nincs „HBCS”, ez állami és nem biztosítási feladat.

Következő témakör a „Táplálási Fórum” volt. Az otthoni parenterális táplálásra szorulók száma ugyan nem nagy, de a szükséges esetekben teljességben életfontosságú a táplálékbevitel ilyen

módon történő biztosítása. Ehhez a gyógyszerész szakmai hátteret az egyetemi központokban sikerült megteremteni, a finansziális fedezet az OEP felé beadott méltányossági kérelmek révén biztosítható.

A blokkban a PTE KK Központi Gyógyszertár részéről Schirm Szilvia „Kórházi gyógyszerész szerepe a parenterális táplálásban” címmel tartott előadást.

A szombat délelőtt a fertőzésekről, azok kezeléseiről szólt. Megállapítást nyert, hogy a racionális antibiotikum politika irányába történő elmozdulás első lépése az egyedi felhasználás és az individuális rezisztencia viszonyok párhuzamos követése és folyamatos visszajelzése a gyógyszerrel rendelő orvosok felé.

Az antivirális küzdelemben a vakcinációnak – ha arra mód van – nincs tényleges alternatívája. Számos esetben a vírus gyenge antigenitása miatt nincs mód védőoltás kifejlesztésére, ezért a megfelelő antivirális hatóanyag fejlesztés jelentheti a megoldást. Az utóbbi 25 évben nagyszerű eredményeket értek el a kutatók ezen a területen, beleértve a H1N1 ellen hatásos neuroamidáz gátlókat is.

Délután a „Hitek és tévhitek az anesztézia költségeiről” blokkban két előadás hangzott el, köztük Báta István, a PTE KK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetéből

A következő szekció visszakanyarodott a mikrobiológia területére: A gombás fertőzések kezelése volt a szekció témája. A fertőzések ellátásához a megfelelő hatóanyag kiválasztása hasonlóan egyéb mikrobiális fertőzésekhez elsődlegesen tenyésztésen vagy újabb molekuláris biológiai technikákon alapul. Ebben a blokkban is hangzott el pécsi előadás: Fittler András, Bösze Gergely, Hornyák Judit: „Szisztémás antimikotikumok klinikai alkalmazási tapasztalatai” címmel.

A második nap tudományos programja az „Onkológia” szekcióval zárult. A terápiás kérdéseket boncolgató előadások mondanivalóit igen hasznos módon farmakoökonómiai elemzések egészítették ki. Fontos része volt ennek az ülésnek az *extravasatio* probléma exponálása. Sajnálatos módon megállapítást nyert, hogy az általános antidótumokhoz hasonlóan, ennek a gondnak a megoldásához sem állnak rendelkezésre a megfelelő hatóanyagok. Itt hangzott el Boncz Imre előadása a kórházi felhasználású gyógyszerterápiák finanszírozásának aktualitásairól.

A szombat esti program – a kongresszus szlogenjéhez híven – egy valódi retropartival ért véget, a hetvenes évek diszkóhangulatával, és Melódia-csokival.

Vasárnap reggel a „Klinikai gyógyszervizsgálatok” szekcióval folytatódott a tudományos program. Az elhangzott előadások alapján megállapítható volt, hogy a témával kapcsolatos gyógyszerészeti feladatok a hatályos jogszabályok által megfelelően körvonalazottak, azonban kívánatos lenne valamennyi, a vizsgálatot végző egészségügyi szolgáltatónál a gyakorlatban is érvényt szerezni a rendeletben foglalt előírásoknak.

A blokkban elhangzott előadások átfogó képet adtak a klinikai gyógyszervizsgálatok jelenlegi hazai gyakorlatáról és problematikájáról. Itt is bemutatásra került egy pécsi előadás. Molnár Béla: „Intézeti gyógyszerárak előírt és vállalt feladatai a PTE KK eljárási rendje és a nemzetközi tapasztalatok tükrében” címmel.

A „Szakmapolitika Fórum” keretén belül a behozott gyógy-

szerek szerteágazó és jogilag is ellentmondásos problémakörét exponálta a témát felvezető előadó a hallgatóság élénk hozzászólásait kiváltva. Konklúzióként megfogalmazásra került: fontos, hogy a jelenlegi ellentmondások tényeit pontosan dokumentáljuk és továbbítsuk azt az illetékes hatóságok felé. Végső és megnyugtató megoldás csak az egészségügyi finanszírozás átfogó átalakításával egyidejűleg képzelhető el.

A Fórum második része gazdasági kérdésekkel foglalkozott. A gazdasági válság nyomán kialakult egészségügyi finanszírozási megkorlátások következtében a kórházi gyógyszerellátás megfelelő szintű biztosításához korábban nem alkalmazott módszereket kellett segítségül hívni.

A szakmapolitikai fórumot követően került sor a kongresszus zárására és a rendezvény szakmai gyorsértékelésére. Az előadások mind tartalomban, mind megjelenítésben rendkívül igényesek voltak. Az elnökség reményét fejezte ki, hogy a szakmai program átgondolt összeállításával, illetve színvonalas megvalósításával a kongresszus a vállalt célt mindenki meglegedésére teljesítette, és a résztvevő kollégák hasznos információkkal, számos új vagy felelevenített ismeret birtokában térhetnek haza, hogy még eredményesebben folytathassák azt a mindennapos küzdelmet, amit megkíván tőlük a „kórházi betegellátás válság idején”.

Soós Gyöngyvér professzor,
a kongresszus Tudományos Bizottságának elnöke,
Szabó Csongor,
a kongresszus Szervező Bizottságának elnöke

Közreadta: Molnár Béla

Intézeti, klinikai hírek, információk

Az Anatómiai Intézetből

- Reglődi Dóra három napot töltött a Bécsi Orvosi Egyetem Anatómiai Intézetében, az Erasmus csereoktatói program keretében.
- Reglődi Dóra részt vett az Experimental Biology 2010. konferencián (április 24-28. között, Anaheim, USA) a következő poszterrel: Reglődi D., Szabadfi K., Kiss P. et al.: Increased sensitivity of PACAP knockout mice to retinal ischemia.
- Rékási Zoltán részt vett a 14th International Congress of Endocrinology-n (március 26-30. között, Kyoto, Japán) egy poszter demonstrációval: Rékasi Z., Czompoly T., Balogh P. et al.: Role of the tumoral GHRH receptor in the cell proliferation.
- Dr. Horváth Gabriella és dr. Brubel Réka részt vettek az V. Orpheus konferencián (Bécs, 2010. április 8-10. között), az alábbi poszterekkel: Brubel R., Reglődi D., Koppán M. et al.: Investigation of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide in human gynecological and andrological fluids; Horváth G., Rácz B., Kiss P. et al.: The role of endogenous PACAP in protection against hypoxia and oxidative stress: in vitro studies in PACA knockout mice.

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből

- A házi Tudományos Diákköri Konferencián a létszám miatt külön szekcióban szerepelt hallgatóinknak és témavezetőiknek köszönjük kitűnő munkájukat, és további sikeres tudományos diákköri munkát kívánunk. Díjazottjaink: I. díj: Woth Gábor (VI. évf.), témavezető: Mühl Diána; II. díj: Németh Márton Ferenc (V. évf.), témavezetők: Tánzos Krisztián, Mikor András, Leiner Tamás; III. díj: Benkovics Barbara (V. évf.), témavezető: Ezer Erzsébet.
- Dr. Bogár Lajos „Súlyos pulmonális embólia thrombolitikus kezelésének ischaemiás-reperfüziós következményei” címmel a március 26-27-én megrendezésre került „SIASTOK 2010” továbbképzésen (Simmelweis Egyetem Intenzív Terápiás, Aneszteziológiai és Sürgősségi Továbbképző Orvostudományi Konferenciája) sikeres előadást tartott.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

- A XV. Debreceni Kardiológiai Napokat 2010. március 3-6. között rendezték meg Debrecenben, a Kölcsény Kongresszusi Központban, amelyen klinikánk kardiológiai munkacsoportjából dr. Tóth Kálmán, dr. Szabados Eszter, dr. Bruszt Kitti és dr. Késmárky Gábor vett részt. Az „Egy év a kardiológiában (válogatások az elmúlt év nemzetközi kongresszusainak témáiból)” című szekcióban dr. Tóth Kálmán üléelnök és meghívott előadó volt, a 2009. évi nagy nemzetközi kongresszusokon (ACC, ESC, AHA) elhangzott új eredményekről tartott összefoglaló előadást; „A baj nem jár egyedül..., az ISZB-s betegek antihipertenzív és antiischaemiás kezelésének evidenciái” című szekcióban pedig „Antiischaemiás kezelés haemodinamikai hatások nélkül” címmel adott elő.
- A XVII. Ifjúsági Kardiológus Napok 2010. április 9-11. között került megrendezésre Lillafüreden, a Palota Szállóban. Klinikánk kardiológiai munkacsoportját dr. Márton Zsolt (a Magyar Kardiológusok Társasága Ifjúsági Bizottságának leköszönő tagja), dr. Kenyeres Péter (az Ifjúsági Bizottság új tagjelöltje), dr. Bruszt Kitti, dr. Magyar Klára, dr. Papp Judit, dr. Tóth Veronika képviselték. Dr. Tóth Kálmán a „Szívbetegség és terhesség” szekcióban üléelnök volt, és „Egy új célpont a stabil koronáriabetegség kezelésében – a nyugalmi szívfrekvencia” címmel tartott előadást. Felkért előadóként dr. Késmárky Gábor „Fiziológias változások terhesség alatt, rizikóbecslés előzetes szívbetegség esetén” címmel tartott előadást.
- 2010. április 8-án Balatonalmádiban, a Fiatal Gasztroenterológusok Munkacsoportja (FIGAMU) rendezésében, az UEGF Education Programme Committee és a Magyar Gasztroenterológiai Társaság (MGT) támogatásával megrendezésre került az I. FIGAMU Endoszkópos Képzés. Klinikánkról dr. Vincze Áron „Idegtest eltávolítás a felső gasztrointestinális traktusból”, dr. Solt Jenő „Nyelőcsőszűkületek endoskopiája” címmel tartott előadást. A képzéssel egyidőben a résztvevők részére ún. Erlangeri modellen endoszkópos technikák (polypectomia, vérzéscsillapítás, perforáció zárás stb.) gyakorlására is lehetőség nyílt.

- 2010. április 9-11. között Balatonalmádiban rendezték meg a Fiatal Gasztroenterológusok Munkacsoportjának (FIGAMU) V. Kongresszusát. Klinikánkról dr. Nemes Zsuzsanna „Krónikus hasmenések az infektológus szemszögéből”, dr. Bajor Judit „Diéta és hasmenés” címmel tartott előadást. Üléelnök Czimmer József és Pár Gabriella volt. A közgyűlésen FIGAMU vezetőségválasztás is megtörtént, az új kilenc fős vezetőségbe Czimmer Józsefet és Pár Gabriellát választotta a közgyűlés.
- Dr. Pár Alajos 2010. március 24-28. között részt vett Pekingben az „Asian Pacific Association for the Study of the Liver” nemzetközi konferencián.
- Hunyady Béla, Pár Alajos és Pár Gabriella április 14-18. között részt vett Bécsben a „European Association for the Study of the Liver” évi kongresszusán, az alábbi poszter bemutatásával: „Genetic polymorphisms in IL-10R, IL-28B and LTA genes in HCV infection. Do they have protective role and predict sustained virological response?” (Pár A., Kisfali P., Melegh B., Miseta A., Tornai I., Papp M., Hunyady B., Vincze Á., Pár G.)
- Pár Alajos „Autoimmun májbetegségek” címmel felkért előadást tartott április 22-én Sümegen a hepatológiai továbbképző tanfolyamon, és április 24-én Sopronban az „Emésztőszervi betegségek – ma” című tudományos fórumon.
- 2010. március 26-27-én Tapolcán az MSD Magyarország Kft. szervezésében rendezték meg a Folytassa Nővér! továbbképzést vírusos hepatitisben és gyulladásos bélbetegségekben szenvedő betegek ellátásában részt vevő nővérek részére. Gasztroenterológiai osztályunk több nővére is részt vett a továbbképzésen, ahol dr. Hunyady Béla „A HCV kezelés során kialakuló anémia”, dr. Péterfi Zoltán „Droghasználat és a HCV kapcsolata”, dr. Vincze Áron „Extraintesztinális manifesztációk és komplikációk gyulladásos bélbetegségekben” címmel tartottak előadást.
- 2010. április 23-25. között Csíkszeredán (Románia) a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos és Colon Szekciója, valamint a Marosvásárhelyi Egyetem Gasztroenterológiai Tanszékének közös kongresszusán dr. Vincze Áron „Diverticulosis, diverticulitis” címmel tartott előadást.

■ 2010. március 18-20. között Bánkon rendezésre kerülő IBD iskolában dr. Sarlós Patrícia „Több szervi manifesztáció Crohn betegségben szemészeti, orális, oesophagealis, vékony- és vastagbél érintettség” címmel tartott előadást.

■ 2010. április 16-17-én tartották Prágában a 6th Postgraduate School of European Association for Gastroenterology and Endoscopy (EAGE) elnevezésű rendezvényt. Fő téma a hasnyálmirigy-betegségek voltak, klinikánk gasztroenterológiai munkacsoportjából dr. Sarlós Patrícia és dr. Hágendorn Roland vett részt.

■ Dr. Szomor Árpád felkért előadást tartott az Immunhisztokémiai Továbbképző Tanfolyamon Pécsen 2010. április 15-én, „Kezelési stratégiát befolyásoló, eldöntő haematopathológiai vizsgálatok, eredmények” címmel.

■ Losonczy Hajna, dr. Dávid Marianna, dr. Szomor Árpád és dr. Csalódi Renáta részt vett a Bécsben megrendezett EBMT (European Blood and Marrow Transplantation) éves konferenciáján.

■ A „Hetényi Géza” Endokrinológiai és Anyagcsere” tanszéki csoport részéről dr. Mezősi Emese és dr. Bajnok László, valamint dr. Nagy Zsuzsanna vettek részt a 14th International Congress of Endocrinology-n, Kyotóban.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2010. április 22-25. között rendezték meg a Magyar Diabetes Társaság XX. Jubileumi Kongresszusát, melyen klinikánk számos előadással képviseltette magát. Dr. Degrell Péter a mikrovaskuláris szövödmények című szekcióban tartotta meg „A károsodott glükóztolerancia renális morfológiája és klinikopatológiája” című előadását, továbbá ugyanebben a szekcióban hangzott el dr. Halmai Richárd „A dohányzás a diabeteses nodularis glomerulosclerosis egyik lehetséges oki tényezője” című előadása. Az Insulin terápia II. elnevezésű szekcióban hallhattuk dr. Szijártó István András „Az oxidatív stressz befolyásolhatja az inzulin vazoaktív hatását?” című előadását. A „Hatékony glikémiás kontroll jelentősége 2-es típusú diabéteszben” című MSD szimpózium nyitóelőadásaként tartotta meg „Terápiás megfontolások” című előadását dr. Wittmann István. A poszter szekcióban dr. Mikolás Eszter Zsóka „Az erythropoietin szénhidrátanyagcsere hatásai”; dr. Mohás Márton „A fruktózamin-3-kináz g900c génpolimorfizmusa összefügg a HbA1c-szinttel és a 2-es típusú diabetes mellitus diagnózisakor megállapított

életkorral”; dr. Brasnyó Pál „Rezveratrol hatása 2-es típusú diabeteses betegekben. Új eredményeink” és dr. Molnár Gergő Attila „Folyamatos intersticiális cukormonitorozás” adatok átlagos és időbeli variabilitásának elemzése” című posztereit tekinthetjük meg. A poszterek bemutatását érdekes tudományos vita követte.

■ Április végén, a klinikák közötti együttműködés ápolásaként, klinikánkon járt a berlini Charité egyetem két neves professzora, Friedrich C. Luft és Maik Gollasch. Luft professzor klinikánkon megtartotta „How to teach acid-base balance” című előadását, Gollasch professzor pedig az V. éves angol programos hallgatóknak tartott tantermi előadást „Acute renal failure” címmel, színesítve ezzel a nephrológia curriculumot.

■ Az idei TDK konferencián dr. Degrell Péter témavezetésével, Miklós Zsanett Éva II. helyezést ért el „A szialsav felszaporodása diabéteszes noduláriszklerózisban” című előadásával.

A Farmakognóziás Tanszékről

■ Dr. Szabó László Gyula a PTE TTK Biológiai Doktori Iskola szervezésében elnökkölt Szomor Ferenc „A Soproni-hegység erdeinek történeti, növényföldrajzi és cönológiai vizsgálata” című PhD disszertáció munkahelyi vitáján, melyet 2010. április 8-án a TTK „Horvát A. Olivér” Herbárium termében rendeztek.

■ Az MTA Kultúrfióra-sorozatában megjelent a csicsókáról (*Helianthus tuberosus* L.) szóló monográfia. A Szent István Egyetemi Kiadó által kiadott 97 oldalas füzet fő szerzője és öt fejezetének írója dr. Szabó László. Egy további fejezet szerzője dr. Farkas Ágnes.

■ Dr. Papp Nóra 2010. április 9-én „Fitoterápiás alapismeretek” címmel előadást tartott Budapesten az Oázis Kertészetben (Budapest, Kőbányai út 47.) dr. Máthé Ákos (Nyugat-Magyarországi Egyetem) tanfolyamfelelős szervezésében megrendezett Gyógynövényismereti Tanfolyamon.

■ Nemes Enikő ötödéves gyógyszerészhallgató, aki tanszékünkön készítette el szakdolgozatát, „Akácmézek antimikrobás hatása” címmel előadást tartott a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja 2010. I. félévi, 229. sz., 2010. április 14-én megtartott szakülésén. Az előadás társszerzői: dr. Farkas Ágnes, az előadó konzulense és dr. Kocsis Béla (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) volt.

■ Tanszékünk TDK-hallgatói, Jámor Noémi ötödéves és Végh Anna negyedéves gyógyszerészhallgatók dr. Horváth Györgyi témavezetésével 2010. április 15-én a „Far-

makológia, Gyógyszertudományok” szekcióban előadást tartottak a 2010-es házi TDK konferencián. Jámor Noémi „Illóolajok antibakteriális hatásának vizsgálata MRSA törzseken direkt bioautográfiával”, Végh Anna „Különböző levendula taxonokból izolált illóolajok összetételének és antimikrobás hatásának vizsgálata” címmel tartott előadásával I. díjat nyert. Végh Anna elismerő oklevelet kapott.

■ Dr. Szabó László Gyula 2010. április 16-án „Gyógynövénykészítmények lehetséges veszélyei” címmel előadást tartott Zalakaroson, a Kórházi Gyógyszerészek XVII. Kongresszusán.

■ Tanszékünkéről dr. Papp Nóra, valamint a PTE TTK Biológiai Intézetéből Boris Gyöngyvér biológushallgató, aki dolgozatával korábban elnyerte a Kopp Elemér Pályázat első díját, 2010. április 22-24. között Kézdivásárhelyen előadással és poszterrel szerepeltek az Erdélyi Múzeum egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának XX. Tudományos Ülésszakán. Az elhangzott előadás címe: „Ezerféle bajra jó” – Népi gyógynövényismeret a székelyföldi Lővétén”; (Orvostudományi Értesítő 83. kötet, 1. különszám, 2010; ISSN 1453-0953; Összefoglalók: 6. old.). A bemutatott poszter címe: „Etnobotanikai kutatások a Pécsi Tudományegyetemen” (Papp Nóra*, Birkás-Frendl Kata, Boris Gyöngyvér, Vántus Viola, Csepregi Kristóf, Bencsik Tímea, Vojkovic Éva, Vincz Dóra, Bóna Viola, Farkas Ingrid, Bartha Sámuel, Gajdos László, Fancsal István, Grynaeus Tamás, Csédő Károly, Orvostudományi Értesítő 83. kötet, 1. különszám, 2010; ISSN 1453-0953; Összefoglalók: 41. old.).

■ *Andres Violetta*, a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma 11. osztályos tanulója tanszékünkön végzett egyéves kutatómunkája eredményeiről beszámolva 2010. április 29-én „Egészségmegőrző teafüveink” címmel előadást tartott a Gyógyszerésztudományi Szak „Tudomány és Tea” nevű fórumán. A tanuló konzulense dr. Horváth Györgyi.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ Dr. Decsi Tamás „A funkcionális gastrointestinális betegségek fogalma és felismerése” címmel tartott előadást a „Csecsemő- és Kisdedkori Funkcionális Gastrointestinális Zavarok” Tudományos Szimpóziumon, Budapesten, 2010. április 15-én.

■ Dr. Decsi Tamás „Terápiás ajánlás a csecsemő- és gyermekkori allergiás betegségek kezelésére” címmel tartott előadást „Az allergiás betegségek megelőzésének új lehetősé-

gei” orvostovábbképző rendezvényen Debrecenben 2010. április 16-án.

■ Dr. Decsi Tamás két referátum megtartásával – 1. Long-chain polyunsaturated fatty acids in paediatrics, 2. Metabolic disturbances in obese children – vett részt a Conferinta Nationala de Nutritie Pediatrica rendezvényen Kolozsvárott 2010. április 22-24. között.

■ Dr. Erhardt Éva 2010. április 9-10-én a Magyar Gyermekendokrinológiai Szekció éves ülésén Szombathelyen „Egyszer történik meg az ami sose...” címmel előadást tartott.

■ A Gyermekklinika munkatársai az MDT XX. Jubileumi Kongresszusán 2010. április 22-25. között Tihanyban az alábbi előadásokkal és posztterekkel vettek részt.

Előadások:

Dr. Soltész Gyula és munkatársai (Dahlquist Gisella, Patterson Chris, Cardwell Chris, Nystrom Lennarth, Gyürüs Éva): „A gyermek- és felnőttkori 1-es típusú diabetes epidemiológiája Európában és perinatális rizikótényezők (ISPAD/EURODIAB Symposium 2009)”; Dr. Gyürüs Éva, dr. Soltész Gyula, Magyar Gyermekdiabetes Epidemiológiai Munkacsoport: „A gyermekkori 1-es típusú diabetes mellitus klinikai jellemzői – 1444 újonnan diagnosztizált gyermek adatainak prospektív elemzése (2002-2008)”.

Posztterek:

Dr. Dósa Magdolna, dr. Soltész Gyula, dr. Jermendy Ágnes: „Össejt-transzplantáció diabeteses gyermekben (esettanulmány)”; Dr. Kozári Adrienne, dr. Erhardt Éva, dr. Mazák István, dr. Soltész Gyula: „Brittle Diabetes?”; Dr. Soltész Gyula az Európai Unió 7. sz. Kutatási Keretprogramja Tanácsadó Testületének tagjaként részt vett a DIAMAP (Road Map for Diabetes Research in Europe) düsseldorfi munkaértekezletén 2010. április 28-án.

A Patológiai Intézetből

■ A Patológiai Intézet munkacsoportja az International Society for Analytical Cytology (ISAC) CYTO 2010 kongresszusán (Seattle, WA, USA) az alábbi posztterekkel, előadásokkal vett részt: Alpár D., Kajtár B., Hermes J., Pajor G., Pajor L.: Incidence and clinical significance of atypical D-FISH patterns in chronic myeloid leukemia; Alpár D., Kajtár B., Hermsze J., Pajor G., Pajor L.: Automated i-FISH analysis on histological samples: comparison of tile sampling and grid sampling.

■ A Patológiai Intézet IV. éves TDK hallgatója, Benkő Eszter „Leukémiás tumortömeg és pre-leukémiás klón kimutatása

kombinált feno- és genotipizálással /ETV6/RUNX1/+ gyermekkori akut limfoblasztos leukémiában” című előadásával I. helyezést ért el a PTE ÁOK 2010-es Tudományos Diákköri Konferenciáján Patológia, Anatómia, Hisztológia, Morphologia, Igazságügyi Orvostan szekciójában. (Téma-vezető: Alpár Donát és dr. Pajor László.)

■ A Patológiai Intézet két éves futamidejű, „FISH szondák fejlesztése a gyermekkori akut limfoid leukémia terápia releváns diagnosztikájához és a magas kockázatú csoport szűréséhez” című, 71 152 eFt támogatású K+F pályázatot nyert 2010. július 1-től kezdődően. A projekt új tudományos segédmunkatársi és senior kutatói alkalmazást is lehetővé tesz. Projektvezető: dr. Pajor László.

A Radiológiai Klinikáról

■ 2010. április 22-24. között rendezték meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Egészségtudományi Szakosztály XX. Tudományos ülésszakát. Felkért előadást tartott az orvosoknak rendezett továbbképzésen dr. Weninger Csaba hasi CT diagnosztika témában (Hasi szervek /máj, pancreas/radiológiai vizsgálatának fejlődése, lehetőségei) tartott előadást, az onkológia, patológiai szekcióban pedig Weninger Cs., Szabó I., Tornóczky T.: Vena cava inferiorból kiinduló, halált okozó hasi daganat esete című előadás hangzott el.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ A PTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika által szervezett Neonatológiai tanfolyamon intézetünkben előadást tartottak: Bódis József, Ertl Tibor, Arany Antal, Tamás Péter, Mánfai Zoltán, Drogzyk István, Veszprémi Béla, Sárkány Ilona, Funke Simone, Gyarmati Judit, Flach Edina, Vida Gabriella

■ Gőcze Péter felkért referátumot tartott 2010. március 6.-án Budapesten a XIII. Budapesti Gyermekgyógyászati Továbbképző Konferencián a „Méhnyakrák prevenció: két vakcina egy vizsgálatban” címmel.

■ Gőcze Péter a Schering-Plough Hungary KFT és a Debreceni Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Onkológiai Tanácskének szervezésében felkért referáló előadást tartott „A petefészekrák első-vonalbeli kemoterápiája” címmel a II. Petefészekrák Országos Továbbképző Program keretében Tarcalon 2010. április 30.-án. Krommer Károly felkért referáló előadást tartott „A petefészekrák sebészi és sugárkezelése” címmel.

■ Halvax László üléelnök volt a Magyar

Nőorvos Társaság Gyermeknőgyógyász Szekciójának XXXI. Kongresszusán Kékesden, 2010. április 9-10 között, ahol a szekció vezetőségébe, annak titkárává választották. A kongresszuson Csermely Tamás a szekció leköszönő elnökeként, értékelő-beszámoló előadást tartott a szekció élén eltöltött négy év során végzett munkáról, az elért eredményekről. A kongresszus közgyűlése a szekció új vezetőségének magválasztásakor dr. Csermely Tamást újabb négy éves időszakra a MNT Gyermeknőgyógyász Szekció elnökévé választotta meg. Szintén Csermely Tamás, a szekciót alapító Dobszay László életrajzát ismertető emlékelőadást, majd „Cervix carcinoma – védőoltás” címmel felkért, és „Izolált cervix és partialis vagina agenesiával született leány sikeres műtéti esete” címmel bejelentett előadást tartott. A kongresszuson Stefanovits Ágnes előadást tartott „16 éves leány tuba uterina eredetű rosszindulatú daganata” címmel, míg Menyhárt Csilla „Rudimenter szarv a serdülőkori dysmenorrhoea hátterében” című előadását tartotta meg.

■ Csermely Tamás felkért előadást tartott, „Új korszak a fogamzásgátlásban” címmel 2010. március 16-án a Bayer Hungaria Kft által Szekszárdon szervezett Qlaira kerekasztal megbeszélésen.

■ Csermely Tamás felkért továbbképző előadást tartott „Fogamzásgátlás pszichológiai és szomatikus kérdései a serdülőkorban, terhesség, gyermekvállalás, abortusz” címmel a PTE KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika által 2010. március 23-25. között rendezett, Szülészet-nőgyógyászati pszichoszomatika szakorvosi továbbképző tanfolyamon.

■ Csermely Tamás felkért előadást tartott, „Új mérőföldkő a fogamzásgátlásban” címmel 2010. április 20-án a Bayer Hungaria Kft által Siófokon szervezett Qlaira kerekasztal megbeszélésen.

■ Csermely Tamás felkért előadást tartott „A méhnyakrákról és a védőoltásról a gyermeknőgyógyász szemével” címmel a 2010. április 23-24-én Budapesten megrendezett 16. Országos Védőoltás Továbbképző Tanfolyamon.

■ Vizer Miklós felkért referátumot tartott 2D anatómia kurzuson Pécsen, 2010. március 24-én „Képpalkotó eljárások a szülészetben” címmel

■ Bóza Szabolcs 2010. április 28-án Klinikai Onkológia szakorvosi vizsgát tett.

■ Farkas Bálintnak cikke jelent meg (Szerkesztőségi hozzászólás) a Magyar Nőorvosok Lapjában (2010, 73-96) „Methotrexate kezelés, kint megbízható kezelési módszer cervicalis ectopias terhességekben” címmel.

On behalf of the *European Society for Comparative Endo-crinology* (ESCE) and the *Local Organizing Committee*, we are pleased to invite scientists working in the field of comparative endocrinology to participate in 25th CECE. The Conference will be held in the Central Building, Medical School, University of Pécs, Hungary.

The object of the ESCE is to promote interdisciplinary knowledge in the fields of Biology and Medicine concerned with the morphological and functional aspects of Comparative Endocrinology.

Pécs, the host city of the conference is the fifth largest city of Hungary with a cozy Mediterranean atmosphere and a lively environment. With its over 2000-year history, Pécs is a city of rich cultural heritage, innovations, and has a long tradition of conducting science.

Prof. Valér Csernus
chairman of the Local
Organizing Committee

homepage <http://an-server.pote.hu/CONGR/CECE25.htm>

 pcongress.hu

Partners Congress Ltd. • Budai Nagy Antal str. 1.
Phone/Fax: +36 72 327 572 • H-7624 Pécs, Hungary
Website: www.pcongress.hu • E-mail: cece2010@pcongress.hu

DATES TO REMEMBER

Early-registration
15th May, 2010
Abstract submission
1st June, 2010
Abstracts acceptance
1st July, 2010

MAIN TOPICS

- Reproductive endocrinology
- Neuroendocrinology of insects:
advances through genomics and proteomics
- Neuroendocrinology of *C. elegans*
- Insulin-like growth factor (IGF) signalling and ageing
- Evolution of G protein-coupled receptors (GPCRs)
- Thyroid Hormone Mode of Action
- Ecotoxicity of pharmaceuticals and hormones in model vertebrate and invertebrate systems
- Regulation of food intake in invertebrates and vertebrates – Shioda Seiji (Japan)
- Peptides in hibernation from invertebrates to vertebrates
- Invertebrate neuropeptides and peptide hormones:
key players in the regulation of physiological processes and behavior
- Avian endocrinology
- Hormonal processing of memory functions
- Neuroendocrine-immune interactions
- Circadian rhythms
- Molecular evolution of kisspeptins and GPR54 in vertebrates

Matyó Húsvét 2010

Az elhatározást tett követte. Teletöltöttem a tankot, bepakoltam az eszközeimet és nekivágtam, hogy eleget tegyek a csábításnak, hogy láthassam az Alföld szélén, a hegyek tövén, Mezőkövesden mit jelent a népi motívumokkal átszőtt Húsvét ünnepe. Bizony, sokáig nem kellett levennem a lábam a gázpedálról, míg az újonnan átadott M6-oson, majd az M3-ason el nem gördültem kitűzött célomig.

Régészeti emlékek azt mutatják, hogy már a népvándorlás korában lakott település volt és feltételezhető, hogy a honfoglaló magyarság is megtelepedett ezen a helyen. Keletkezésének ideje nem ismert, de az egri káptalan dézsmaszedője 1275-ben lakatlan faluként tünteti fel, ami azt mutatja, hogy nem sokkal korábban még dézsmálható lakott település volt. Az Anjouk uralkodása idején sokat fejlődhetett, mert a XV. században már rendszeresen mezővárosként említik. Mátyás 1464-ben pecsétet adott a városnak, s kiváltságlevelet 1472-ben megerősítette, s mivel a város sokat szenvedett a huszita háborúktól, minden adófizetés alól mentesítette, csupán évente 200 aranyforintot tartoztak fizetni a diósgyőri várnagynak. A török kiűzése után Kövesd ismét kincstári birtok lett, s megtartva mezővárosi rangját, lakói úrbéres jobbágyságok lettek. A város vezetése a mezővárosi kollektíva nevében 1784-ben szerződést kötött a kincstárral, ekkor az itt élők többsége legalább fél telekkel rendelkező gazda volt, s a Mária Terézia-féle úrbérrendezés kimutatásai szerint a falu határa igen termékeny volt.

Mezőkövesd népművészete

A matyóság az 1800-as évek végétől a tradicionális magyar népi műveltség egyik reprezentáns csoportja. Kezdetben a Mezőkövesden és a környék településein élőket nevezték matyónak, egyes néprajzkutatók szerint viszont a református környezetben megmaradt katolikus sziget lakóit jelenti a kifejezés.

Mezőkövesd hagyományos kultúrájának közismertté válásában kiemelt szerepet kapott a hímzés és az annak felhasználásával megformálódott népviselet. E hímzés virágkorát az 1896-os millenniumi kiállításon aratott óriási sikerétől számítják. A régi stílusú darabok piros-kék színezésűek. A minták sűrűek, tömöttek, teljesen kitöltik a felületet. Legjellegzetesebb elemük az úgynevezett „matyó rózsza”. A matyó népviselet töretlen népszerűségét annak köszönheti, hogy rendkívül elegáns. A nők testhez simuló felsőrészt viselnek, a vállnál megemelt ujjal, derékban elálló fodorral. Szoknyájuk hosszú, fodros. A hosszú kötényt is gazdag hímzés díszíti. Egyedi a menyecskek által viselt kendő, amelyen hatalmas pom-pomszerű díszek emelnek egyenesre a fejtartást. A férfiak viseletének díszje a bő ujjú, széles hímzésű, olykor horgolt csipkével gazdagított lobogós ing.

A látvány kárpótolt a fáradságai-

mért, és az időjárás szeszélyeit is alig vettem észre a szín pompás öltözetek, a jeles igyekezet láttán. Erről megbizonyosodhat, aki megnézi a fotókat az újság közepén! Mindezekből kiviláglik, hogy ez a városka büszke a múltjából származó örökségre, magyar hagyományaira és megtalálja a módját, hogy ezt ne rejtse véka alá, hanem reprezentatív módon kommunikálja a környező Világ számára. Gondosan vigyázva arra, hogy a díszes külsőségek mellett, az ünnepet szellemi tartalommal is megtöltsék, félreérthetetlen bizonyítékát adva, hogy a jeles múltban gyökerezik a biztató jövő!

Rodler Miklós fotós, utazó

(A fényképeket lásd középen – a szerk.)

Vilnius

2008 júliusában Vilniusban, Litvánia fővárosában töltöttem 3 napot. Litvánia területén nagyjából kétharmada hazánkénak, lakóinak száma 3,4 millió. A főváros kicsi, az Óváros azonban Kelet-Európa legnagyobb barokk városa, a világörökség része. A XIII. században Mindaugas létrehozta a Litván Nagyfejedelemséget a pogány törzsek egyesítésével, és felvették a kereszténységet. Vilnius alapjait a legenda szerint, az 1320-as években Gediminas nagyfejedelem rakta le. Várat emelt a ma róla elnevezett dombon. A Német Lovagrend és a feltörekvő Moszkva szorongatásából Jogaila fejedelem mentette meg az országot azzal, hogy a katolikus Lengyelországhoz csatlakozott. 1386-ban feleségül vette Jadviga (Hedvig) lengyel királynőt, Nagy Lajos magyar király lányát, és II. Jagello Ulászló néven elfoglalta a lengyel trónt. A litvánok 1410-ben döntő győzelmet arattak a Német Lovagrend felett. Ezután épült meg Vilnius óvárosa. A litván állam a XIV–XVI. században élte fénykorát. A XV. sz. második felében a Balti-tengertől a Fekete-tengerig terjedt, magába foglalva a mai Belorussziát és Ukrajna nagyobb részét. Vilnius a XVI. században, 25 000 főt meghaladó lakosságával, Európa egyik legnagyobb városa volt. Az 1500 évek közepén Litvánia háttérbe szorult Lengyelország mellett, és Varsóé lett a vezető hatalom. Litvánia történelmében igen jelentős szerepet játszott Báthory István erdélyi fejedelem (1533–1586) majd lengyel király és litván nagyfejedelem. Egyetemi rangra emelte a jezsuiták által alapított vilniusi kollégiumot.

A vestfáliai béke (1648) után a Litvániát is magába foglaló Lengyel Királyság nyugaton a mai Észtországtól Sziléziáig, keleten a Dnyeper folyótól a Moldvai Fejedelemségig terjedt. Az államszövetség azonban fokozatosan gyengült, és 1772-ben Poroszország, Ausztria és Oroszország egymás között felosztotta. Litvánia nagyobb része Oroszországgá lett, és csak 1918-ban vált függetlenné rövid időre, a két világháború között. A szovjet uralom alól 1991-ben szabadult fel.

2008 nyarán Vilniust mozgalmas városnak ismertem meg. Ők akkor készültek az Európa kulturális fővárosa szerepre, ami 2009-ben illette meg őket. A város rendbetétele és gyors fejlesztése 2000-ben indult meg, amikor egy fiatal, agilis polgármester került a város élére. 2008-ban az Óváros rendbetétele nagyrészt befejeződött. Közvetlenül az Óváros nyugati szélén a Királyi

Palota (amit a szovjetek lebontottak) rekonstrukciója még folyt, de mint az egyik képen látható, kívülről már megújult. A hatalmas, gótikus eredetű, de mai formájában klasszicista székesegyház, a harangtorony és a tért burkolata újnak tűnt. Az épületegyüttes és a városalapító Gediminas fejedelem lovaszobra a tekintélyes méretű Katedrális teret díszíti. Keleten a tér fölé magasodik a Gediminas domb a várral, ahonnan jó kilátás nyílik a térre. A domb lábánál, a tér és az Óváros között szép parkban tehetünk sétát. Nekem nagy élményt jelentett a fák között békésen sétálgató, élelmet kereső csókák látványa. Utoljára gyerekkoromban láttam csókát a falunkban. A park szélén épült, oldalról nyitott pavilonokból álló vendéglőben olcsón lehetett jó ételeket enni. Vilnius új részének főutcája a Katedrális térről nyugat felé induló Gediminas sugárút. Itt van a vilniusi nagyáruházak, hivatalok, színházak és mozik nagy része és a parlament.

A Katedrális térről a Vár utca (Pilies gatve) vezet az Óvárosba. Ez igazi sétáló utca sok emberrel, apró boltokkal és éttermekkel. Ezekből a szűk mellékutakban is akad néhány. Az egyik mellékutában van a híres Borostyán Múzeum. Néhány tárlóban nagy borostyán darabokat mutatnak be. Áteső fényben, nagyító alatt lehet megcsodálni a borostyánba zárt rovarokat, növényeket. Litvánia ma is a világ legjelentősebb borostyán lelőhelye. Béka figura gyűjteményembe én is vásároltam egy szép faragványt, meglehetősen borsos áron. A Borostyán Múzeumtól nem mesze áll Vilnius egyik legszebb temploma, a Szent Anna templom, amit Napoleon a tenyerén szeretett volna Párizsba vinni (szokása szerint nem turistaként érkezett Vilniusba). Mögötte áll a jóval nagyobb Szent Mihály templom, ahol a falkutatás középkori épületelemeket tárt fel. A közeli kis téren áll Adam Mickiewicz, a lengyelek legnagyobb költőjének szobra. A költő és hazafi Vilnius közelében nevelkedett és Vilniusban járt egyetemre. A szobor körül mindig népes turistacsoportok mozognak. A Vár utca közelében terülnek el az egyetem épületei, amelyek 13 belső udvart fognak közre. Meglátogatásukhoz belépőjegyet kell váltani. A Nagy udvarban áll az 1387-ben épült Szent János templom. A Díszudvarban van az egyetem alapító Báthory István márvány emléktáblája központi helyen, az udvart övező kerengő falán. Körben az egyetem híres professzorainak mellszobrait és emléktábláit helyezték el.

A Vár utca folytatása elhalad a Hírmondó címlapján látható, Szent Kázmér (Litvánia védőszentje) nevét viselő, barokk temploma előtt. Az utca a Városház térré szélesedik.

Itt áll a Városháza, benne a város fő turista információs irodájával. Az Óváros tengelye a térről induló Hajnalkapu utcában folytatódik. A tér felőli végén áll a Nemzeti Filharmónia robusztus épülete. Tovább haladva keskenyebbé válik az utca. Majdnem minden ház földszintjén ajándékboltok vannak, tömve borostyánnal, de elég kevés vendéglővel. A rövid kis utcán vagy közelében van a legtöbb templom. Innen közelíthető meg a pravoszláv székesegyház is. Az utca a Hajnalkapu boltíve alatt végződik. Felette a Csodatevő Mária kápolna magasodik, benne a nagy tiszteletben álló ikonnal, amit a nyitott ablakon keresztül az utcáról is látni lehet. A kápolna jelentős zárandokhely. A Hajnalkapu külső homlokzatát díszíti a címlapon látható dombormű. A kapu jobb oldalához símuló ház falán márványtáblán emlékezik az 1956-os vilniusi tüntetésre, amin a magyar forradalom iránti szimpátiájukat fejezték ki a litvánok.

Vilnius legmagasabb pontja a város keleti részén emelkedő Három Kereszt Hegye. A kereszteteket a XVII. században emelték három szerzetes emlékére, akiket keresztre feszítettek. A szovjet időkben a kereszteteket ledöntötték. Helyükre kerültek az egyik képen látható keresztet. Innen nyílik a legjobb kilátás a városra. A régi keresztet is megőrizték. Ott fekszenek töredezetten a domb oldalán.

A Három Kereszt Hegyről lesétálhatunk az Ūlupis köztársaságnak nevezett városrészbe. Az Óvárostól a Neris folyó választja el. 1998-ban a társadalomból kivonult művészek, csavargók, részek és másképpen gondolkodók Ūlupio Republika néven hozták létre a közösséget. A félhivatalos köztársaságnak elnöke, zászlója és alkotmánya is van, amiben biztosítják a mosakodáshoz, fedett helyen alváshoz stb. való jogot. Fő ünnepük április 1-e, a bolondozások napja. Jelműnk a címlapon látható Ūlupis harsonás angyala, ami egy magas oszlopon áll a városrészbe vezető főúthoz közeli kis téren. Amikor ott jártam, csend és nyugalom vett körül, kevés volt az ember, még kevesebb az autó. A „köztársaság”-ba vezető fő hídon tértem vissza az Óvárosba. A híd korlátjára néhány lakatot kapcsoltak. Talán ez lehet a litván-magyar kapcsolatok legújabb jele? A pécsi kosarasok között több litván lány is játszott az elmúlt években. Lehet, hogy ők vették haza az ötletet.

A 3 nap hamar eltelt. Az utolsó nap délutánján átrepültem Tallinba, egy Vilniustól merőben eltérő arculatú városba. Az itt töltött idő egy következő beszámoló tárgya lehet.

Lázár Gyula, professor emeritus

Lázár Gyula: Vilnius

